

Biuletyn

informacyjny

7-8/2020

**Wsparcie dla gospodarstw
dotkniętych COVID-19**

Nowy typ operacji w ramach PROW 2014-2020

Stawki VAT w rolnictwie

Zmiana zasad kwalifikacji towarów i usług
do podatku VAT

**Wnioski o oszacowanie strat suszowych
tylko przez aplikację**

**Wsparcie dla właścicieli
lasów prywatnych**

**Latem do ARiMR po pieniądze
z PROW 2014-2020**

**Działania interwencyjne na rzecz
równowagi rynkowej**

Ogólnopolskie Święto
Dziękczynienia Bogu za Plony

KRAJOWA PIELGRZYMKA ROLNIKÓW

DOŻYNKI JASNOGÓRSKIE

5 - 6 września 2020 r.

W numerze:

MRiRW

Rozwój wsi i rolnictwa	4
Dwa lata Jana Krzysztofa Ardanowskiego na stanowisku Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Wsparcie dla gospodarstw dotkniętych COVID-19	10
Nowy typ operacji w ramach PROW 2014-2020	
Stawki VAT w rolnictwie	12
Zmiana zasad kwalifikacji towarów i usług do podatku VAT	
Wnioski o oszacowanie strat suszowych tylko przez aplikację	13
Znakowanie mięsa w sprzedaży detalicznej	14
30 września br. wejdą w życie przepisy nakładające obowiązek znakowania mięsa sprzedawanego na wagę grafiką przedstawiającą flagę kraju pochodzenia produktu	
Rolnictwo ekologiczne w 2019 r.	14
Odbudowujemy potęgę polskiego ziemniaka	16
Krajowe Dni Pola	17
Minikowo 2020 – unikatowe w skali kraju wydarzenie organizowane przez doradztwo rolnicze	
Zmiany ustaw	19
<i>o nawozach i nawożeniu oraz o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa</i>	
Miód ze Wspólnej	20
Polska Smakuje w turystyce	21
Idziemy w dobrym kierunku	23
Konferencja „Etyka w łańcuchu żywnościowym – od producenta do konsumenta”	
Dodatkowy termin składania propozycji programów promocyjnych	24
Wsparcie dla właścicieli lasów prywatnych	25
Szkoły rolnicze	26
Dlaczego warto wybrać szkołę prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi?	
Obrady AGRIFISH	29
Z ministrami rolnictwa GV4+ o reformie WPR	30
ASF w odwrocie	31
Dzięki skutecznym działaniom MRiRW i GIW z roku na rok systematycznie spada liczba ognisk ASF u świń	
Nowe zadania IJHARS	32
w świetle nowelizacji ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i innych ustaw	

ARiMR

Latem do ARiMR po pieniądze z PROW 2014-2020	34
Kolejna aplikacja ułatwi kontakt z ARiMR	37

KOWR

Działania interwencyjne na rzecz równowagi rynkowej	38
--	----

KRUS

Wizja Zero	40
czyli bez wypadków i chorób zawodowych rolników	

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Zdaniem ministra

Jan Krzysztof Ardanowski, minister rolnictwa i rozwoju wsi

Szanowni Państwo!

Jestem realistą. Nie spodziewałem się, że zaraz po wyborach prezydenta RP opadnie „kurz bitewny”, ale to, co się stało, jest niewyobrażalne. Absolutną aberracją intelektualną części tzw. „elity”, zwolenników Trzaskowskiego, jest nawoływanie do bojkotu polskiej żywności. Ta nienawiść jest przerażająca. Jednak my, rolnicy, twardo stąpamy po ziemi i nie boimy się trudnej pracy. Potrafimy też taką pracę szanować. To nie przypadek, że ponad 62 proc. głosów mieszkańców obszarów wiejskich i ponad 80 proc. głosów rolników, czyli ponad 5 mln wyborców głosowało na Andrzeja Dudę. To wyraz wdzięczności za okazywane przez pięć lat zainteresowanie ludźmi żyjącymi na obszarach wiejskich, ich pracą i życiem, a przede wszystkim za realizację przedwyborczych obietnic.

Jednym z głównych haseł wyborczych było wyrównywanie szans życia na obszarach wiejskich w stosunku do życia w miastach. To także wyraz podziękowania za przywracanie szacunku dla tych ludzi. Ludzie z dużych ośrodków nie doceniają tego, co mają, ale ludzie na obszarach wiejskich bardzo sobie

cenią, że wracają do nich placówki pocztowe, posterunki policji, że odtwarzane są połączenia drogowe i kolejowe. Programy socjalne również objęły mieszkańców wsi, a rolnicy doczekali się wreszcie normalnych warunków i możliwości sprzedaży produktów wytworzonych w swoich gospodarstwach.

Wynik wyborów potwierdził, że wzajemny szacunek jest jedną z podstawowych wartości. A prezydent Andrzej Duda ten szacunek cały czas okazywał i okazuje. Nie tylko przyjmuje rolników w Belwederze, ale też spotyka się z nimi w terenie. Nie przetrzymuje korzystnych dla polskiego rolnictwa ustaw, ale je podpisuje. Ludzie to widzą i doceniają. To także satysfakcja dla mnie, że jako konstytucyjny minister, odpowiedzialny za sprawy wsi i rolnictwa, a także współautor programu rolnego Prawa i Sprawiedliwości, mogę wdrażać w życie proponowane rozwiązania dzięki bardzo dobrej współpracy w ramach rządu i z prezydentem RP.

Dziękuję Państwu za taką decyzję, bo przez kolejne lata mamy możliwość dalszej reformy polskiego rolnictwa i urzeczywistnienia wizji obszarów wiejskich

jako dobrego miejsca do życia, pracy i odpoczynku. Idee mogą być najlepsze, ale bez autentycznego poparcia ludzi są nic nie warte.

Przed nami ostateczne decyzje dotyczące budżetu na kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej. Cały czas wspólnie walczyliśmy o jak największe środki. Wspólne działania z państwami naszego regionu doprowadziły do podpisania Deklaracji Warszawskiej. Prezydent przyjął w Belwederze uczestników tego wydarzenia i silny głos z naszego regionu wyraźnie przyczynił się do zmiany podejścia Komisji Europejskiej. Przedstawiona przez nią nowa propozycja budżetu rolnego jest znacznie korzystniejsza dla europejskich rolników. Teraz „na stole” leży 33,5 mld euro. Ta nowa propozycja KE to 3 mld euro więcej dla polskich rolników. Jestem przekonany, że m.in. dzięki zaangażowaniu premiera i prezydenta te środki co najmniej już na takim poziomie pozostaną.

W czasie kampanii prezydenckiej padło wiele nieprawdziwych stwierdzeń. Wmawiano, że niski jest stopień wykorzystania środków z PROW na lata 2014-2020. Nie wspomniano jednak, że ten program, pod rządami ministra z PSL i PSL-owskiego kierownictwa ARiMR, był kompletnie nieprzygotowany, co stwierdziliśmy obejmując władzę pod koniec 2015 r. Zawinione przez tę partię opóźnienie pomocy dla rolników wynosiło ponad dwa lata. Dobrze Państwo wiecie, że realizacja programu nie kończy się wraz z upływem tego roku i zapewniam, że żadne należne polskim rolnikom pieniądze nie zostaną utracone.

Potrafiliśmy nadrobić zapóźnienia i polscy rolnicy wykorzystają środki z PROW na lata 2014-2020 co do eurocenta. Tak samo, jak potrafiliśmy skutecznie przeciwdziałać mafii VAT-owskiej. Tak samo, jak potrafiliśmy dzięki temu znaleźć środki na programy socjalne.

Pandemia spowodowała, że środki musiały iść przede wszystkim na ratowanie życia i zdrowia naszych rodaków. Doszło do opóźnień w wypłacie pomocy suszowej. Pieniądze się znalazły, ale Komisja Europejska zakazała nam zwiększenia środków w ramach de minimis. Wypracowaliśmy rozwiązanie. Stosowne decyzje podjęła Rada Ministrów i to rozporządzenie przesłałem KE do notyfikacji. Wsparcie będzie dotyczyło rolników, którzy nie otrzymali pomocy

w ramach de minimis w związku z niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, w tym suszy w 2019 r. Przypomnę, że pomoc suszowa, jaką rząd udzielił rolnikom za straty w roku 2018 i w roku 2019, wyniosła w sumie 4,5 mld zł. Takiej pomocy nie było wcześniej w Polsce, nie było też w Europie.

Z bieżących spraw informuję, że powołałem Pełnomocnika Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ds. Ochrony Zwierząt. Jego zadaniem jest dokonanie szczegółowej analizy stanu ochrony zwierząt w Pol-

sce. Konieczne jest uporządkowanie prawne przepisów i zapobieżenie narastającym konfliktom pomiędzy właścicielami zwierząt a organizacjami odbierającymi im zwierzęta. Konieczne jest też zacieśnienie współpracy z lekarzami weterynarii, wzmocnienie sa-

mej inspekcji i jej odpowiedzialności. Niezbędne są w mojej ocenie również działania edukacyjne społeczeństwa, jak i w szczególności właścicieli schronisk dla zwierząt, personelu w gminach oraz inspektorów w organizacjach zajmujących się ochroną zwierząt. Zbyt niski jest poziom wiedzy na temat behawioru poszczególnych gatunków zwierząt, ich zachowań i właściwości, a to również powoduje wiele konfliktów, np. inaczej wygląda krowa mleczna, a inaczej bydlę mięsne, inny jest wygląd koni biegających w wyścigach i koni, które dożywają w gospodarstwach swoich dni. Te różnice trzeba znać.

Zwrócę uwagę, że właściciele zwierząt są jedyną grupą społeczną w Polsce, której własność odbierana jest przez inne grupy, a nie przez aparat państwa. Rośnie też ilość skarg od pokrzywdzonych w ten sposób właścicieli zwierząt. Podkreślę, że rolnicy, w swojej zdecydowanej większości, dbają o swoje zwierzęta. Dowodem na to jest zainteresowanie podwyższonym dobrostanem zwierząt. Już ponad 46 tys. gospodarstw złożyło wnioski do ARiMR o skorzystania ze wsparcia w ramach działania dotyczącego podwyższonych standardów utrzymywania zwierząt.

Jednocześnie informuję, że kończą się prace powołanego przeze mnie zespołu do opracowania podwyższonego dobrostanu zwierząt wszystkich gatunków gospodarczych.

Jestem przekonany, że przy rzeczywistej dobrej woli wszystkich zainteresowanych stron uda się nam wypracować rozsądny kompromis, na którym zyskają zwierzęta.

Przed nami ostateczne decyzje dotyczące budżetu na kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej. Cały czas walczyliśmy o jak największe środki.

Rozwój wsi i rolnictwa

Dwa lata Jana Krzysztofa Ardanowskiego na stanowisku Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

DOPLĄTY Z UE, ŚRODKI DLA GOSPODARSTW RODZINNYCH

- Budżet PROW 2007-2013 – 17,4 mld euro (w tym 13,4 mld środków UE).
- Budżet PROW 2014-2020 – 13,6 mld euro (w tym 8,7 mld środków UE).

■ Premia dla młodych rolników

W ramach PROW 2007-2013 premia dla młodych rolników wynosiła na początku wdrażania 50 tys. zł później wzrosła do 75 tys. zł następnie do 100 tys. zł. Natomiast w PROW 2014-2020 na początku młodzi rolnicy otrzymali 100 tys. zł a teraz 150 tys. zł.

■ Szybsze tempo przekazywania dopłat dla rolników

Od 2016 r. nastąpiło znaczne przyspieszenie w przekazywaniu rolnikom środków z tytułu płatności bezpośrednich. Ponad 60% środków wypłacane jest jeszcze w roku złożenia wniosków. W latach wcześniejszych udział ten był znacząco niższy i wynosił: ok. 20% – w 2015 r., ok. 17% w 2014 r., ok. 16% w 2013 r., ok. 9% w 2012 r., ok. 31% w 2011 r., ok. 32% w 2010 r., ok. 47% w 2009 r. i ok. 46% w 2008 r.

Od 2016 r. rozpoczęto realizację, na szeroką skalę, zaliczek na płatności bezpośrednie. Zaliczki realizowane są z tytułu wszystkich 18 rodzajów płatności, w maksymalnej dopuszczalnej wysokości, tj. 70%. Corocznie,

w ramach zaliczek, w ciągu zaledwie półtora miesiąca (zaliczki mogą być wypłacane od połowy października do końca listopada roku złożenia wniosku), do polskich rolników trafia ponad 9 mld zł.

Corocznie w ramach zaliczek na płatności bezpośrednie, w ciągu zaledwie półtora miesiąca (zaliczki mogą być wypłacane od połowy października do końca listopada roku złożenia wniosku), do polskich rolników trafia ponad 9 mld zł

■ Nowe działanie *Dobrostan zwierząt* PROW 2014-2020 od 2020 r.

W 2020 r. po raz pierwszy w Polsce zostało uruchomione działanie *Dobrostan zwierząt* w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem działania jest zachęcenie rolników do prowadzenia produkcji zwierzęcej z uwzględnieniem podwyższonych (ponad obowiązujące standardy) warunków dobrostanu zwierząt. Działanie to obejmuje sektory świń i bydła (krów).

Na realizację przeznaczono 50 mln euro. Według danych ARiMR na dzień 22 czerwca 2020 r. w ramach działania *Dobrostan zwierząt* PROW 2014-2020 złożono łącznie ok. 44,4 tys. wniosków.

■ Wprowadzenie nowej płatności na obszarach ONW typ górski i podgórski

W celu realizacji założeń Planu dla wsi, obejmujących m.in. wdrożenie oddzielnej polityki dla obszarów górskich, wprowadzono dodatkowe płatności ONW. Mają one na celu promowanie lepszego wykorzystania trwałych użytków zielonych, poprzez wsparcie zwierząt trawożernych na obszarach górskich i podgórskich, a tym samym przeciwdziałanie porzucaniu gruntów i utracie różnorodności biologicznej na tych obszarach.

Tym samym, dzięki nowej formie wsparcia, już od 2019 r. gospodarstwa ze zwierzętami trawożernymi (z obsadą co najmniej 0,5 DJP / 1 ha) otrzymują zwiększone płatności:

- ✓ z dotychczasowych 450 zł/ha/rok do 750 zł/ha/rok dla ONW typ górski (wzrost o 40%);
- ✓ z dotychczasowych 264 zł/ha/rok do 550 zł/ha/rok dla ONW typ podgórski (wzrost o 108%).

W związku z COVID-19 zapewniono bezpieczeństwo żywnościowe i zagwarantowano stabilność łańcucha

dostaw produktów żywnościowych. Uruchomiono 11 instrumentów wsparcia na rynkach rolnych, w tym dopłaty do prywatnego przechowywania przetworów mlecznych (masła, odtłuszczonego mleka w proszku i serów), wieprzowiny, wołowiny, koziny i baraniny. Na dopłaty do prywatnego przechowywania produktów mlecznych KE przeznaczyła 30 mln euro.

Na skutek zamknięcia szkół nie-emożliwiono zmarnowanie 360 ton żywności w ramach *Programu dla szkół*, którą rozdysponowano m.in. do szpitali, domów opieki, domów dziecka.

W ramach PROW 2014-2020 wprowadzany jest nowy instrument

W 2020 r. po raz pierwszy w Polsce zostało uruchomione działanie „Dobrostan zwierząt”, obejmujące sektory bydła i trzody chlewnej. Na realizację przeznaczono 50 mln euro

pomocy dla rolników w sektorach najbardziej dotkniętych skutkami COVID-19 – w formie jednorazowej płatności ryczałtowej (do 7 tys. euro na gospodarstwo). Będzie to prosta forma wsparcia, nie zwiększająca obciążeń administracyjnych dla rolników.

NOWE MECHANIZMY WSPARCIA W RAMACH PROW 2014-2020

Restrukturyzacja małych gospodarstw

Wnioski złożone na 2,4 mld zł, zakontraktowane na 1,8 mld zł.

- Wsparciem zostało objęte ponad 29,9 tysięcy małych gospodarstw – wysokość premii wynosi 60 000 zł.

Na wsparcie z działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” zakontraktowano już 5,8 mld złotych. Pomoc przyznawana jest w postaci refundacji poniesionych kosztów na realizację danej inwestycji

- Zniesiono obowiązek ubezpieczenia w KRUS – rozszerzenie zakresu wsparcia dla osób czerpiących dochód z pola gospodarstwa.

Coroczne nabory wniosków od 2017 r.

Modernizacja gospodarstw rolnych

Zakontraktowano 5,8 mld zł.

- Rozszerzono zakres rzeczowy w obszarach dotyczących inwestycji budowlanych o maszyny i urządzenia.
- Dotychczas złożono 61 801 wniosków na łączną kwotę prawie 12,8 mld zł.
- Wprowadzono dodatkowy obszar związany z nawadnianiem w gospodarstwach.

Umowy dla młodych rolników

Umowy zawarte na 2,2 mld zł.

- Zwiększono premię dla młodych rolników (do 40 lat) na rozpoczęcie rolniczej działalności gospodarczej.
  - Kwota premii od 2019 r. wynosi 150 000 zł (wcześniej wynosiła 100 000 zł).
- Coroczne nabory wniosków.

Wspieramy tworzenie nowych miejsc pracy w działalności pozarolniczej

Wnioski złożone na 1,9 mld zł.

Podniesiona kwota premii ze 100 tys. zł do:

- ✓ 150 000 zł – w przypadku zatrudnienia co najmniej 1 osoby (w tym samozatrudnienie);
- ✓ 200 000 zł – w przypadku zatrudnienia 2 i więcej osób;
- ✓ 250 000 zł – w przypadku zatrudnienia 3 i więcej osób.

ASF – wsparcie z PROW 2014-2020

Wsparcie dla rolników prowadzących produkcję trzody chlewnej (co najmniej 50 sztuk) na działania zapobiegawcze związane z rozprzestrzenianiem się AFS, w tym m. in.:

- ✓ możliwość zakupu urządzeń poprawiających bioasekurację;
- ✓ budowę ogrodzeń;
- ✓ instalację niecek do dezynfekcji.

Objęcie pomocą (80% kosztów kwalifikowalnych) inwestycji w gospodarstwach, które z powodu wystąpienia ogniska ASF przestawią się na inny rodzaj produkcji.

Od 2019 r. kwota premii dla młodego rolnika wynosi 150 tys. złotych

poniesionych na dobraną do potrzeb gospodarstwa infrastrukturę.

■ Tworzenie grup i organizacji producentów

Zakontraktowano 759 mln zł.

- Podniesiono procentowe stawki pomocy w poszczególnych latach funkcjonowania grupy producentów rolnych do: 10% w pierwszym roku, 9% w drugim roku, 8% w trzecim roku, 7% w czwartym roku, 6% w piątym roku działalności.
- Wprowadzono możliwość składania wniosków o przyznanie pomocy, także w drugim naborze następującym po dniu uznania grupy producentów rolnych.

■ RHD – skrócenie łańcucha dostaw – szansa dla małych gospodarstw

- W ramach Przetwórstwa i marketingu produktów rolnych PROW 2014-2020 umożliwiono rolnikom korzystanie z pomocy na uruchamianie działalności w zakresie małego przetwórstwa oraz rolniczego handlu detalicznego (RHD).
- Podwyższono wysokość wsparcia w ramach małego przetwórstwa z 300 tys. zł do 500 tys. zł.

W przypadku RHD wsparcie to określono na poziomie 100 tys. zł, w tym możliwość:

- ✓ zakupu wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności w zakresie przetwarzania i zbywania przetworzonych produktów rolnych;
- ✓ budowy lub modernizacji pomieszczeń pomocniczych służących przygotowaniu posiłków i pomieszczeń gospodarczych służących do przechowywania produktów żywnościowych, np. pomieszczeń kuchennych.

W ramach naboru na RHD złożono 564 wnioski.

■ Wsparcie na walkę z ASF (bioasekuracja)

W ramach tego zakresu wsparcia złożono 5364 wnioski o przyznanie pomocy na ponad 280 mln zł.

- Uproszczona metoda rozliczenia kosztów budowy ogrodzenia na podstawie standardowych stawek jednostkowych oraz umożliwienie zwiększenia stawek jednostkowych zależnie od kształtowania się cen rynkowych.
- Rozszerzenie zakresu wsparcia na urządzenia do dezynfekcji oraz inne inwestycje służące bioasekuracji, tak aby umożliwić refundację kosztów

■ Wspieramy innowacje w sektorach: rolno-spożywczych oraz leśnym

- Dodatkowe 85 mln zł (w porównaniu do pierwotnego budżetu) na działanie Współpraca na wsparcie funkcjonowania grup operacyjnych na rzecz innowacji (EPI) oraz realizacji przez te grupy projektów, które prowadzą do opracowania nowych rozwiązań w zakresie nowych produktów, praktyk, procesów, technologii, metod organizacji i marketingu.

Możliwość tworzenia lub rozwoju krótkich łańcuchów dostaw lub rynków lokalnych

- Do 11 mln zł wsparcia na grupę operacyjną, kolejne nabory od 2019 r.

■ Preferencje dla przetwórstwa bez GMO

Od czerwca 2019 r., w ramach wsparcia dla „dużego przetwórstwa”, które wynosi do 10 mln zł na beneficjenta, producenci pasz niewykorzystujący w produkcji

Podniesiono procentowe stawki pomocy w poszczególnych latach funkcjonowania grupy producentów rolnych do: 10% w pierwszym roku, 9% w drugim roku, 8% w trzecim roku, 7% w czwartym roku, 6% w piątym roku

GMO, mają pierwszeństwo w ubieganiu się o wsparcie finansowe z PROW 2014-2020.

■ Pomoc i ułatwienia dla beneficjentów w obliczu pandemii COVID-19

- Umożliwienie wydłużania terminów naborów w związku z COVID-19, mimo ograniczeń w rozporządzeniach „działaniowych”.
- Przywracanie terminów wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy lub pomocy technicznej przez wnioskodawców, gdy terminy przekroczone zostały z przyczyn związanych z COVID-19.
- Możliwość uzgodnienia z podmiotem wdrażającym innego terminu wykonania zobowiązań określonych w umowie o przyznaniu pomocy z przyczyn związanych z COVID-19.
- Planowana jest możliwość wsparcia rolników w łańcuchach dostaw żywności poprzez zmianę działania Współpraca, aby jeszcze mocniej podkreślić udział rolników.
- Instrumenty finansowe dla rolników i zakładów przetwórczych – rozszerzenie zakresu stosowanych obecnie gwarancji ze środków PROW 2014-2020 o kredyty obrotowe i dopłaty do odsetek.

■ Nadzwyczajne jednorazowe działania w ramach PROW 2014-2020 wspierające gospodarstwa rolne dotknięte skutkami COVID-19

Instrument wsparcia *Pomoc dla gospodarstw szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19* zostało zaproponowane w związku z sytuacją wywołaną epidemią COVID-19 i jest jednorazowym, nadzwyczajnym mechanizmem będącym odpowiedzią na problemy z płynnością finansową zagrażającą ciągłości prowadzonej działalności rolniczej.

Do sektorów najbardziej poszkodowanych w wyniku tego kryzysu zaliczają się gospodarstwa zajmujące się produkcją: mleka, wołowiny, trzody chlewnej, drobiu rzeźnego oraz produkcji jaj, kur mięsnych, baraniny/jagnięciny, kóz oraz kwiatów ciętych i innych roślin ozdobnych pod osłonami.

Na działanie przeznaczone zostanie maksymalna kwota, na jaką pozwalają przepisy UE.

■ Przeciw suszy

- Do 100 000 zł na inwestycje polegające na tworzeniu nowych lub ulepszeniu istniejących instalacji nawadniających oraz ujęć wody na poziomie gospodarstwa rolnego.

- Do 1 000 000 zł dla Spółek wodnych na inwestycje w sprzęt do utrzymania urządzeń melioracji wodnych.

• Pomoc suszowa:

- ✓ za 2015 rok – 450 mln zł;
- ✓ za 2018 rok – 2,2 mld zł;
- ✓ za 2019 rok – 2,3 mld zł.

Łącznie za lata 2018-2019 – 4,5 mld zł. W 2015 r. pomoc wyniosła tylko 450 mln zł.

■ Bezpieczeństwo żywnościowe

W związku z COVID-19 zapewniono bezpieczeństwo żywnościowe i zagwarantowano stabilność łańcucha dostaw produktów żywnościowych. Uruchomiono 11 instrumentów wsparcia na rynkach rolnych, w tym dopłaty do prywatnego przechowywania przetworów mlecznych (masła, odtłuszczonego mleka w proszku

Wprowadzono dodatkowy obszar wsparcia związany z nawadnianiem w gospodarstwach

i serów), wieprzowiny, wołowiny, koziny i baraniny. Na dopłaty do prywatnego przechowywania produktów mlecznych KE przeznaczyła 30 mln euro.

Na skutek zamknięcia szkół uniemożliwiono zmarnowanie 360 ton żywności w ramach Programu dla szkół, którą rozdysponowano m.in. do szpitali, domów opieki, domów dziecka.

■ Agroturystyka

Bezpośrednie wsparcie w zakresie rozwoju turystyki wiejskiej dostępne jest w ramach poddziałania 6.2 „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W jego ramach złożono 664 wnioski w skali kraju. Trzeba mieć jednak na uwadze opóźnienie, jakie zostało zastane w 2016 r. w zakresie procedury wdro-

żenia PROW 2014-2020, oraz decyzji kierownictwa resortu w latach 2008-2015 o wykreślenie rolników prowadzących działalność agroturystyczną z listy beneficjentów PROW 2014-2020. Liczymy jednak, że przy październikowym naborze zainteresowanie będzie bardzo duże w kontekście COVID-19.

Z kolei w ramach poddziałania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” planowana jest realizacja:

- 56 operacji na kwotę 8,67 mln zł w zakresie świadczenia usług turystycznych;
- 3514 operacji na kwotę 607,59 mln zł w zakresie budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej.

W ramach projektu „Odpoczywaj na wsi” zorganizowano łącznie 19 seminariów, szkoleń i konferencji, w których udział wzięło 671 osób (materiały szkoleniowe dostępne są na stronie www.odpoczywajnawsi.pl) i Forum Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki, w którym uczestniczyło ponad 500 osób (łącznie 1171).

Emeryci i renciści z KRUS mają prawo do trzynastej emerytury i waloryzacji świadczeń

■ Emerytury rolnicze

Emeryci i renciści pobierający świadczenie z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego są uprawnieni do takich samych świadczeń dodatkowych, jakie przyznawane są emerytom i rencistom pobierającym świadczenia z powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego. Matkom, które urodziły i wychowały bądź wychowały co najmniej czwórkę dzieci, w przypadku braku uprawnień emerytalnych, po osiągnięciu wieku 60 lat przysługuje rodzicielskie świadczenie uzupełniające – MAMA 4 PLUS.

Emeryci i renciści z KRUS mają prawo do trzynastej emerytury i waloryzacji świadczeń.

W marcu 2020 r. nastąpiło, w ramach waloryzacji świadczeń, podwyższenie najniższych świadczeń emerytalno-rentowych, w tym rolniczych, do wysokości 1200 złotych, co jest rewaloryzowane począwszy od 2017 r.

Uwaga! Należy zaznaczyć, że wydłużenie wieku emerytalnego wprowadzone przez rząd PO-PSL było szczególnie dotkliwe dla rolników. Wiek emerytalny dla kobiet został wydłużony o 12 lat, a dla mężczyzn o 7 lat.

Wsparcie w zakresie rozwoju turystyki wiejskiej jest możliwe w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” PROW 2014-2020

Stoiska informacyjne w ramach projektu „Odpoczywaj na wsi” organizowane były podczas najważniejszych turystycznych imprez targowych w Polsce – łącznie 37 imprez targowych i plenerowych, oraz 4 razy za granicą m.in. na targach WTM w Londynie i Targach ITB w Berlinie.

Departament Komunikacji i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcia: fotolia, Curioso Photography, Stock.adobe.com, Studio v-zwoelf, Stock.adobe.com, Countrypixel, Stock.adobe.com, Industrieblick, Stock.adobe.com, Natali, Stock, Adobe.com

Wsparcie dla gospodarstw dotkniętych COVID-19

Nowy typ operacji w ramach PROW 2014-2020

Skutki wybuchu epidemii COVID-19 są coraz bardziej odczuwalne we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, w tym również w Polsce. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi odnotowało wiele sygnałów dotyczących trudności w sektorze rolno-spożywczym, wynikających z szeroko zakrojonych ograniczeń w przemieszczaniu zwierząt wprowadzonych w państwach członkowskich, jak również z obowiązkowego zamykania sklepów, targowisk, restauracji i innych zakładów gastronomicznych. Zakłócenia gospodarcze w sektorze rolnym i w społecznościach wiejskich doprowadziły do problemów rolników z płynnością finansową, zagrażających działalności rolniczej. Obecna sytuacja jest bezprecedensowa i wymaga zastosowania

w tych okolicznościach nadzwyczajnych środków dostosowanych do niej, w szczególności wspierających gospodarstwa rolne w celu utrzymania swojej działalności.

Mając na uwadze ostatnią zmianę rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z 24 czerwca 2020 r., w odpowiedzi na epidemię COVID-19, do Programu Rozwoju Obszarów na lata 2014-2020, zostanie dodany nowy typ operacji *Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19*.

Instrument wsparcia *Pomoc dla gospodarstw szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19* będzie jednorazowym, nadzwyczajnym mechanizmem będącym odpowiedzią na problemy związane z płynnością finansową zagrażającą ciągłości prowadzonej działalności rolniczej.

Biorąc pod uwagę wysokość strat w poszczególnych sektorach produkcji rolnej, jak również ograni-

Instrument wsparcia „Pomoc dla gospodarstw szczególnie dotkniętych kryzysem upraw roślin ozdobnych pod osłonami ogrzewanymi

czony budżet przewidziany na to działanie, proponuje się skierowanie pomocy do rolników indywidualnych prowadzących działalność w obszarze sektorów, w których zidentyfikowano największe potrzeby w zakresie natychmiastowego wsparcia, którego celem jest rekompensata przynajmniej części strat jakie rolnicy ponieśli w wyniku wystąpienia pandemii COVID-19 i rozwiązania problemów z płynnością finansową zagrażającą ciągłości działalności rolniczej gospodarstw prowadzących produkcję w tych sektorach.

Planuje się, że wsparciem zostaną objęci rolnicy następujących sektorów (rodzaje produkcji rolnej):

- bydła (wołowina);
- mleka krowiego (krowy);
- świń (prosięta/lochy);
- owiec;
- kóz;
- drobiu rzeźnego (kurczęta, gęsi i indyki);
- drobiu nieśnego (produkcja jaj kur mięsnych) oraz
- upraw roślin ozdobnych (pod osłonami ogrzewanymi).

Wysokość wsparcia

Wysokość wsparcia wynosić będzie co najmniej:

- 5100 zł w przypadku bydła (wołowiny) – bydło płci męskiej, w wieku od 12 do 24 miesięcy;
- 1000 zł w przypadku mleka krowiego (krow) – krowy typu użytkowego mlecznego lub typu użytkowego kombinowanego, w wieku powyżej 24 miesięcy;
- 4500 zł w przypadku świń – świń

Obecna sytuacja jest bezprecedensowa i wymaga zastosowania w tych okolicznościach nadzwyczajnych środków dostosowanych do niej, w szczególności wspierających gospodarstwa rolne.

urodzonych w gospodarstwie rolnika;

- 1800 zł w przypadku owiec – owce płci żeńskiej, w wieku od 12 miesięcy;
- 1000 zł w przypadku kóz – kozy płci żeńskiej, w wieku od 12 miesięcy;
- 2200 zł w przypadku dro-

biu – kurczęta rzeźne, gęsi rzeźne, indyki rzeźne, jaja wylęgowe kur mięsnych, drób nieśny;

- 1400 zł w przypadku roślin ozdobnych – rośliny uprawiane w szklarniach ogrzewanych, rośliny uprawiane w tunelach foliowych ogrzewanych.

Pomoc będzie sumą kwot przysługujących z tytułu poszczególnych sektorów, przy czym maksymalna kwota wyniesie 7000 euro na rolnika.

Na działanie zostało zaplanowane 2% alokacji środków PROW 2014-2020, czyli prawie 273,4 mln euro, tj. ponad miliard złotych.

Nabór wniosków zostanie przeprowadzony niezwłocznie po zakończeniu prac legislacyjnych określających szczegółowe warunki ubiegania się o pomoc, tj. na przełomie sierpnia i września 2020 r.

Departament Wspólnej Polityki Rolnej
MRiRW

☎ 22 623 18 42

Zdjęcia: fotolia, Phanterstock/Photogenica

sem COVID-19" będzie jednorazowym, nadzwyczajnym mechanizmem. Planuje się, że wsparciem zostaną objęci rolnicy sektorów: bydła, mleka krowiego, świń, owiec, kóz, drobiu rzeźnego i nieśnego

Stawki VAT w rolnictwie

Zmiana zasad kwalifikacji towarów i usług do podatku VAT

Obniżone stawki podatku VAT w wysokości 5% i 8% na produkty rolne i środki niezbędne w gospodarstwie zostały przeniesione z rozporządzenia Ministra Finansów do ustawy VAT-owskiej, co oznacza wzmocnienie ich ochrony.

■ Uproszczenia systemu stawek podatku VAT

W celu uproszczenia systemu stawek podatku VAT oraz zwiększenia bezpieczeństwa przedsiębiorców w zakresie interpretacji, wprowadzona została od 1 lipca 2020 r. zmiana zasad kwalifikacji towarów i usług do podatku VAT w miejsce klasyfikacji PKWiU na klasyfikację CN.

W załączniku nr 3 do ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, określono wykaz towarów i usług opodatkowanych stawką 7% (czasowo podwyższoną do 8%), który obejmuje m. in.:

- ex 01 – zwierzęta żywe (konie, osły, muły i osłomuły, bydło, świnie, owce i kozy, drób domowy, króliki, strusie, pszczoły, jedwabniki, trzmiele, entomofagi, przeszkolone psy przewodniki dla ociemniałych);
- ex 06 – drzewa żywe i pozostałe rośliny, bulwy, korzenie i podobne, kwiaty cięte i liście ozdobne;
- ex 12 – nasiona i owoce oleiste, ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe lub lecznicze; słoma i pasza – z wyłączeniem przeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- bez względu na CN – nawozy i środki ochrony roślin – zwykle przeznaczone do wykorzystania w produkcji rolnej, oraz pasze i karmy dla zwierząt gospodarskich i domowych (jednak np. otręby zbożowe mają zróżnicowane stawki w zależności od przeznaczenia, od-

powiednio: na cele spożywcze – 5%, na paszę – 7%, czasowo 8%, na biopaliwa – 22%, czasowo 23%);

- bez względu na CN – sznurek do maszyn rolniczych;

nie obierane i cięte warzywa, mieszanie świeżych sałat;

- 75 – usługi weterynaryjne;
- 81.30 – usługi związane z zagospodarowaniem terenów zieleni;
- bez względu na PKWiU – usługi badania zwierząt rzeźnych i mięsa, wykonywane przez lekarzy weterynarii.

W załączniku nr 10 określono wykaz towarów i usług opodatkowanych stawką podatku w wysoko-

Obniżone stawki podatku VAT w wysokości 5% i 8% na produkty rolne i środki niezbędne w gospodarstwie zostały przeniesione z rozporządzenia Ministra Finansów do ustawy VAT-owskiej

- bez względu na CN – ziemia ogrodnicza oraz usługi – zgodnie z PKWiU 2015 obejmujące m. in.:

- ex 01.6 – usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt, z wyłączeniem usług weterynaryjnych – z wyłączeniem usług podkuwania koni i prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich (PKWiU ex 01.62.10.0);
- ex 10.39.14.0 – warzywa i owoce, krojone i zapakowane – wyłącz-

ści 5%, które obejmują produkty spożywcze dla ludzi.

Włączenie do załączników ustawy szerokiego zakresu towarów i usług umożliwiło Ministrowi Finansów odejście od ustalania odstępu od stawek podatku VAT wynikających z tych załączników.

Departament Komunikacji

i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: Andrey Popov. Stock. adobe. com

Wnioski o oszacowanie strat suszowych tylko przez aplikację

Przypominamy, że wnioski o oszacowanie strat spowodowanych przez suszę producenci rolni mogą składać wyłącznie za pomocą publicznej aplikacji. Korzystając z własnego Profilu Zaufanego producent rolny określa za pomocą tej aplikacji zakres i stopień strat spowodowanych przez suszę w uprawach rolnych w swoim gospodarstwie.

Wprowadzane przez producenta rolnego dane są automatycznie weryfikowane przez aplikację z danymi:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie upraw rolnych zgłoszonych do wniosku o dopłaty bezpośrednie oraz danymi zawartymi w Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt;
- Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach w zakresie zasięgu i zakresu suszy wynikającego z Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej.

W aplikacji wygenerowany zostanie automatycznie protokół oszacowania szkód powstałych w wyniku suszy, jeżeli szkody wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła susza. Średnia roczna produkcja rolna jest ustalana na podstawie danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospo-

darki Żywnościowej w Warszawie pochodzących z Systemu Zbierania Danych Rachunkowych (FADN).

Producent rolny będzie miał prawo do kilkukrotnego uzupełniania strat w poszczególnych uprawach w miarę ich obejmowania suszą wskazywaną przez System Monitoringu Suszy Rolniczej – do momentu potwierdzenia ostatniego zgło-

szenia poprzez podpisanie wniosku Profilem Zaufanym. Podpisanie wniosku uruchamia proces generowania protokołu strat w gospodarstwie rolnym przekazywanym do zatwierdzenia przez Wojewodę i umożliwia dokonywanie dalszych zgłoszeń.

Każdy producent rolny może otrzymać w danym roku jeden protokół oszacowania szkód w gospodarstwie rolnym spowodowanych przez suszę.

Departament Komunikacji

i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcia: fotolia

Wnioski o oszacowanie strat spowodowanych przez suszę producenci rolni mogą składać wyłącznie za pomocą publicznej aplikacji

Znakowanie mięsa w sprzedaży detalicznej

30 września br. wejdą w życie przepisy nakładające obowiązek znakowania mięsa sprzedawanego na wagę grafiką przedstawiającą flagę kraju pochodzenia produktu

30 czerwca br. zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 22 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. poz. 1149).

Wprowadza ono wymóg prezentacji grafiki przedstawiającej flagę państwa pochodzenia, która będzie uzupełnieniem informacji o kraju pochodzenia nieopakowanego świeżego, schłodzonego i zamrożonego mięsa ze świń, owiec, kóz i drobiu oferowanego w sprzedaży detalicznej.

Wymóg ten stanowi rozszerzenie obowiązku podawania informacji dotyczących państwa pochodzenia w przypadku nieopakowanego świeżego, schłodzonego i zamrożonego mięsa ze świń, owiec, kóz i drobiu wprowadzonego przepisem rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 18 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie

30 września br. zaczną obowiązywać przepisy nakładające obowiązek znakowania mięsa sprzedawanego na wagę grafiką przedstawiającą flagę kraju pochodzenia produktu

znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. poz. 2461).

Obowiązek prezentowania grafiki przedstawiającej flagę państwa pochodzenia jest zatem uzupełnieniem informacji, która już w aktualnym stanie prawnym musi być udostępniana konsumentom w obiektach

handlowych na wywieszce umieszczonej w widocznym miejscu, towarzyszącej bezpośrednio prezentacji mięsa.

Departament Jakości Żywności
i Bezpieczeństwa Produkcji Roślinnej MRiRW
☎ 22 623 25 64

Zdjęcie: fotolia

Rolnictwo ekologiczne w 2019 r.

Powierzchnia upraw objętych systemem rolnictwa ekologicznego w Polsce w 2019 r. według danych Inspekcji

Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych wyniosła ogółem 505,7 tys. ha, co stanowi wzrost o 4,3% względem po-

wierzchni w 2018 r. Warto zaznaczyć jednocześnie znaczny wzrost ekologicznych certyfikowanych produktów – z 920 tys. ton w 2018 r.

do 1145 tys. ton w 2019 r., co stanowi ponad 24% wzrost.

Najwięcej w Polsce jest upraw przeznaczonych pod produkcję zbóż – w 2019 r. 155 tys. ha (w tym 118 tys. po zakończonym okresie konwersji). Jest to wzrost o 15,6% względem roku 2018. Produkcja zbóż wzrosła ze 196 do 272 tys. ton – wzrost o 39%! W strukturze upraw nastąpił także wzrost powierzchni upraw strączkowych z 19 tys. ha do 26,7 tys. ha, a produkcja wzrosła z 16,5 do 25,6 tys. ton (wzrost powierzchni o 42% a produkcji o 56%). Powierzchnia trwałych użytków zielonych utrzymała się na podobnym poziomie, niespełna 100 tys. ha. Podobnie nie zmieniła się powierzchnia upraw roślin okopowych, w 2019 r. zajmowały ok 1,7 tys. ha., przy czym produkcja roślin okopowych wzrosła z 16,7 do 17 tys. ton.

Zanotowano nieznaczny wzrost powierzchni upraw sadowniczych, z 30 do 31,4 tys. ha, przy jednoczesnym znacznym wzroście produkcji owoców ekologicznych, które trafiły na rynek w 2019 r. ze 112 do 145 tys. ton (29%). Najwięcej na rynek trafiło ekologicznych jabłek, aż 71 tys. ton.

Powierzchnia roślin przemysłowych wzrosła nieznacznie z 11 do 11,8 tys. ton, przy jednoczesnym niewielkim spadku arealu tych upraw z 34 do 27 tys. ha. Bardzo mocno wzrosła produkcja pieczarek, z 648 w 2018 r. do 1619 ton w 2019 r. – aż 2,5-krotnie!

W produkcji zwierzęcej zanotowano ogólny wzrost pogłowia zwierząt z 400 do 550 tys. szt. Ilość bydła wzrosła z 27 do 30,1 tys. (11%), świń

Powierzchnia upraw objętych systemem rolnictwa ekologicznego w Polsce w 2019 r. wyniosła 505,7 tys. ha

z 3,2 do 4,2 tys. (31%), kóz z 3,1 do 5,3 tys. (70%), koni z 0,7 do 1,9 tys. (4-krotnie), królików z 3 do 3,5 tys. (17%) oraz pni pszczelech z 2,3 do 2,9 tys. (26%). Największe w 2019 r. było jednakże pogłowie drobiu ekologicznego, które wyniosło 484 tys. szt. względem 350 tys. w 2018 r. (37%). Pogłowie owiec nieznacznie spadło, z 16,2 do 15,1 tys.

Produkcja mleka utrzymała się na poziomie 26,6 tys. ton., wzrosła produkcja jaj z 16,5 do 23 mln (wzrost o 39%). Produkcja miodu utrzymała się na poziomie 65 ton. Ważnym zaznaczenia jest wzrost produkcji akwakultury – w 2019 r. na rynek trafiło blisko 160 ton ekologicznego karpia względem 32 ton w 2018 r. – jest to ogromny wzrost, który pokazuje niewykorzystany jeszcze potencjał produkcji rybacej.

Liczba producentów ekologicznych w 2019 r. nieznacznie spadła, z 20146 do 20549. Spadek dotyczył tylko liczby gospodarstw (z 19224 do 18656), co jednak mając na uwadze ogólny wzrost powierzchni oraz produkcji i pogłowia zwierząt pozwala wnioskować, iż w większości nie byli to rolnicy produkujący produkty ekologiczne na rynek. Wzrosła liczba importerów z 249 do 256, eksporterów z 208 do 238 oraz zakładów przygotowujących produkty ekologiczne z 903 do 967.

Departament Jakości Żywności
i Bezpieczeństwa Produkcji Roślinnej
MRiRW

☎ 22 623 25 64

Zdjęcia: Vera Kuttelvaserowa, Stock.adobe.com, fotolia,

©Phanterstock/Photogenica

Odbudowujemy potęgę polskiego ziemniaka

Polscy naukowcy w Zakładzie Nasiennictwa i Ochrony Ziemniaka, działającym przy Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin PIB, zaprezentowali najnowszą metodę szybkich testów w kierunku wykrywania chorób kwarantannowych ziemniaka.

20 czerwca br. zakład w Boninie odwiedził minister Jan Krzysztof Ardanowski, w towarzystwie podsekretarza stanu Jana Białkowskiego. – Cieszę się, że mogę być tutaj i zobaczyć bank genów i rozmawiać o prowadzonych w Instytucie badaniach. Jestem przekonany, że dzięki temu, dzięki nauce, a także dzięki działaniom spółek skarbu państwa i organizacji zrzeszających producentów uda się zrobić wszystko, aby uprawa ziemniaków, która była w Polsce ogromna, wróciła do polskich gospodarstw – mówił minister Ardanowski.

Osiągnięcia Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w zakresie biotechnologii i diagnostyki zwalczania chorób kwarantannowych

mają rewolucyjne znaczenie, przede wszystkim pod kątem jakości ziemniaka i zwiększenia możliwości polskiego eksportu.

– Rozwiązanie problemu chorób ziemniaka jest jednym z głównych zadań stojących w tej chwili przed nauką rolniczą, również przed inspekcją ochrony roślin i nasiennictwa. Dlatego z nadzieją patrzę na testy prowadzone przez Instytut, które w szybki sposób potrafią określić obecność lub brak chorób kwarantannowych. Takie proste, szybkie i wiarygodne testy są sposobem na uwolnienie Polski od chorób kwarantannowych i otwarcie możliwości eksportowych – podkreślił Jan Krzysztof Ardanowski.

Podczas spotkania w Boninie omawiano też nowy program hodowlany, w tym program dofinansowania polskich odmian regionalnych.

– Tworząc Polską Grupę Spożywczą w oparciu o Krajową Spółkę Cukrową, chcemy istotnie rozwinąć produkcję ziemniaka przemysłowego, skrobiowego. Chcemy, by to co na świecie poszukiwane, a skrobia jest popularna i potrzebna oraz uzyskuje dobrą cenę, było produkowane również w Polsce. Warto wspomnieć, że w strukturze Krajowej Spółki Cukrowej w ubiegłym roku najlepszy wynik finansowy uzyskało Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego „Trzemeszno” – zaznaczył minister rolnictwa.

Minister Ardanowski zauważył także, że uprawa ziemniaka wpisuje się w strategię zielonego ładu, bioróżnorodności, w europejską wizję rolnictwa zrównoważonego. Ponadto zwrócił uwagę na fakt, że dywersyfikuje się zapotrzebowanie

na ziemniaka kulinarnego. – *Inne gatunki są odpowiednie na chipsy, inne na frytki, inne do sałatki, a jeszcze inne jako dodatek do schabowego i kapusty. Trzeba to wszystko wypełnić, bo tego oczekują konsumenci* – podkreślił szef resortu rolnictwa.

Podczas wizyty ministrowie obejrzeli znajdujący się na terenie Instytutu jeden z największych w Europie Bank Genów Ziemniaka, a także zlokalizowaną w pobliżu Pomorsko-Mazurską Hodowlę Ziemniaka.

Zakład w Boninie jest jednym z sześciu ośrodków naukowych

Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego.

Departament Komunikacji
i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: fotolia

Krajowe Dni Pola

Minikowo 2020 – unikatowe w skali kraju wydarzenie organizowane przez doradztwo rolnicze

Od 20. do 23. czerwca br. odbywały się Krajowe Dni Pola 2020 – wydarzenie zorganizowane dzięki pomysłom i inicjatywie publicznego doradztwa rolniczego. To wyjątkowe w skali kraju przedsięwzięcie zorganizowane zostało przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie oraz Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, we współpracy z Polską Izbą Nasienną oraz Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) – Stacją Doświadczalną Oceny Odmian w Chrzęstowie. Patronat honorowy objęli: Jan Krzysztof Ardanowski, minister rolnictwa i rozwoju wsi oraz Mikołaj Bogdanowicz, wojewoda kujawsko-pomorski. Gościem honorowym był Janusz Wojciechowski, Komisarz UE ds. Rolnictwa.

Krajowe Dni Pola są kolejnym, bardzo dobrym przykładem sprawnego działania publicznego doradztwa rolniczego na rzecz zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Celem wydarzenia jest umożliwienie polskim rolnikom porównania w jednym

miejscu całego potencjału odmian roślin uprawnych, który – jako wynik swej wieloletniej pracy hodowlanej – prezentują firmy nasienne. Krajowe Dni Pola dają możliwość porównania systemów ochrony roślin i nawożenia, a także różnych technologii uprawy (w tym rolnictwa precyzyjnego), systemów nawadniania czy też wspomaganie decyzji.

W samym Minikowie można zapoznać się z kolekcją ponad 500 odmian roślin uprawnych, prezentowanych z udziałem wielu firm

i hodowli nasiennych, jak i z niezależną kolekcją ok. 200 poletek firmy Rolnas. Zaprezentowane zostały także poletka odmian roślin uprawnych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w Chrzęstowie (ok. 12 km od Minikowa) i kolekcja roślin w Grubnie k. Chełmna. W sumie na ponad 14 ha zaprezentowano odmiany rzepaku ozimego, zbóż ozimych i jarych, buraków cukrowych, ziemniaków, kukurydzy, roślin bobowatych, traw i ich mieszanek oraz mieszanek poplonowych,

Krajowe Dni Pola Minikowo 2020 - widok z drona

a także lnu i konopi. Warto podkreślić, że poletka można zwiedzać aż do zbioru poszczególnych roślin, czyli właściwie do późnej jesieni.

Oprócz demonstracji polowych, wydarzenie zostało wzbogacone o cykl konferencji, poświęconych najistotniejszym tematom związanym z produkcją rolniczą. Poruszono między innymi tematykę zagrożeń i wyzwań stojących przed rolnictwem w dobie zmian klimatycznych oraz niedoboru wody, rolnictwa precyzyjnego, gleby jako najważniejszego zasobu gospodarstwa, nawożenia i ochrony roślin oraz bezpieczeństwa białkowego kraju.

Z powodu zagrożenia koronawirusem organizatorzy zdecydowali się na innowacyjne rozwiązanie, polegające na przeprowadzeniu dwudniowej relacji internetowej na żywo oraz konferencji w formie online. Dzięki temu wszyscy zainteresowani wydarzeniem, którzy nie mieli możliwości odwiedzić Krajowych Dni Pola osobiście, mogli bez problemu obserwować całe wydarzenie za pomocą narzędzi informatycznych.

Ośrodek stworzył też nowatorskie narzędzie: interaktywny plan Krajowych Dni Pola. Na stronie internetowej wydarzenia rolnicy znajdują dane dotyczące każdej odmiany prezentowanej w ramach kolekcji w Minikowie. Dane te, dzięki współpracy z Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych, zostały wzbogacone o charakterystyki odmian sporządzone na podstawie ogólnokrajowych doświadczeń PDO. Organizatorzy zachęcają wszystkie zainteresowane osoby do skorzystania z tych informacji (pod adresem <https://dnipola3d.kpodr.pl/>).

To wyjątkowo wartościowe wydarzenie, jakim bez wątpienia były Krajowe Dni Pola Minikowo 2020, jest świętą płaszczyzną dla wymia-

Na poletku z roślinami bobowatymi, od lewej: Ryszard Zarudzki, dyrektor Kujawsko-Pomorskiego ODR w Minikowie, Janusz Wojciechowski, komisarz UE ds. rolnictwa, Grzegorz Wojciechowski, poseł RP, Ryszard Kamiński, wiceminister rolnictwa, Tomasz Nowakowski, prezes ARiMR

ny wiedzy, upowszechniania nowych rozwiązań technologicznych oraz świadczenia doradztwa, a jego forma, w dużej mierze wirtualna, pokazuje jak nowoczesne i otwarte na aktualne wyzwania staje się polskie publiczne doradztwo rolnicze.

Zainteresowanie wydarzeniem – zarówno wśród odwiedzających Krajowe Dni Pola na miejscu, jak i wirtualnie – pokazuje, że impreza ta może stać się jedną z najważniejszych imprez rolniczych w roku. Dlatego zakłada się jej kontynuację, jako krajowej imprezy cyklicznej, organizowanej w różnych miej-

scach, z wiodącą rolą kolejnych Ośrodków Doradztwa Rolniczego. Minister rolnictwa i rozwoju wsi zdecydował, że kolejne Krajowe Dni Pola, w 2021 roku, odbędą się ponownie w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie, a w 2022 – na polach Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Płońsku. Już dzisiaj wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy!

Departament Strategii, Transferu Wiedzy
i Innowacji MRiRW
☎ 22 623 21 20
Zdjęcia: KPODR Minikowo

Oficjalne otwarcie Krajowych Dni Pola

Zmiany ustaw

o nawozach i nawożeniu oraz o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa

7 maja 2020 r. Sejm RP przyjął ustawę o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (dalej: Ustawa). 22 czerwca Ustawa została opublikowana w Dzienniku Ustaw.

Ustawa przede wszystkim wprowadza do polskiego porządku prawnego postanowienia przepisów art. 20-36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z 5 czerwca 2019 r. ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 (dalej: rozporządzenie 2019/1009). Przepisy art. 20-36 rozporządzenia 2019/1009 nakładają na Państwa Członkowskie Unii Europejskiej obowiązek wyznaczenia organu notyfikującego, który będzie odpowiadał za opracowanie i stosowanie procedur koniecznych do oceny i notyfikowania jednostek oceniających zgodność produktów nawozowych UE oraz do monitorowania jednostek notyfikowanych. W Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: RP) jako organ notyfikujący wyznaczony został minister właściwy do spraw gospodarki, który nadzoruje również sprawy związane ze stosowaniem przepisów rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 w sprawie nawozów. Natomiast ocena i monitorowanie jednostek oceniających zgodność oraz monitorowanie jednostek notyfikowanych zostały po-

wierzone Polskiemu Centrum Akredytacji.

Wprowadzenie w Ustawie regulacji zawartych w przepisach rozporządzenia 2019/1009 pozostaje bez wpływu na aktualne obowiązujące przepisy krajowe, które dotyczą wprowadzania do obrotu nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin. Nawozy i środki wspomagające uprawę roślin nadal będą mogły być wprowadzane do obrotu na terytorium RP na podstawie pozwolenia na ich

go wcześniej mocznika bez inhibitora albo otoczki biodegradowalnej, a producenci nawozów zdążą przedstawić produkcję na nowy nawóz – mocznik z inhibitorem ureazy albo w otoczce biodegradowalnej.

Stosowanie mocznika z inhibitorem ureazy albo mocznika z powłoką biodegradowalną realizuje wymagania określone w przepisach tzw. dyrektywy NEC oraz wspiera realizację tzw. dyrektywy azotanowej. Ponadto ograniczanie emisji amoniaku do atmosfery jest zgod-

Ustawa wprowadza zakaz stosowania mocznika bez inhibitora ureazy albo bez otoczki biodegradowalnej. Zakaz ten będzie obowiązywał od 1 sierpnia 2021 r., co zapewni odpowiednio długi okres przejściowy

wprowadzenie do obrotu udzielonego przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Ustawa wprowadza również zakaz stosowania mocznika bez inhibitora ureazy albo bez otoczki biodegradowalnej. Zakaz ten będzie obowiązywał od 1 sierpnia 2021 r., co zapewni odpowiednio długi okres przejściowy. Producenci rolni będą mieli czas na wysianie na pola zakupione-

ne z założeniami i celami Europejskiego Zielonego Ładu. Należy jednocześnie podkreślić, iż nawozy zawierające inhibitor ureazy albo powłokę biodegradowalną działają dłużej w glebie, co wydłuża czas dostępności składników pokarmowych dla roślin, ogranicza koszty stosowania nawozów oraz liczbę wykonywanych przez rolników zabiegów nawożenia.

Wprowadzenie ww. zakazu jest o tyle istotne, iż pośród nawozów mineralnych mocznik zalicza się do nawozów azotowych charakteryzujących się najwyższym potencjałem uwalniania amoniaku do powietrza, a tym samym stratom tego ważnego dla roślin składnika pokarmowego. Dlatego też podniesienie stopnia wykorzystania azotu z zastosowanego nawozu, a przez to doprowadzenie do wzrostu plonów i obniżenia kosztów nawożenia, jak również ochrona środowiska naturalnego poprzez zrównoważone gospodarowanie składnikami pokarmowymi roślin oraz zasobami wody, gleby i powietrza oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu to obecnie priorytety zarówno dla krajowych producentów rolnych, jak i producentów nawozów.

Zastosowanie azotu z inhibitorem lub otoczką zapewnia również roślinom uprawnym dostęp do tego pierwiastka w okresach największego zapotrzebowania. Skutki zmian klimatu (susza, ekstremalnie wysokie temperatury powietrza), jakie obser-

wujemy na polach, które w ostatnich latach bardzo się nasilają (naukowcy wykazują, że te warunki będą się pogłębiać) powodują, że zastosowany na suchą glebę nawóz mineralny nie jest efektywnie wykorzystany przez rośliny i znaczna część azotu ulega stratom, tym samym nie jest pobierana i dostępna dla rośliny w czasie, kiedy rośliny ten pierwiastek potrzebują. Natomiast stosowanie nawozów zawierających inhibitor ureazy albo powłokę biodegradowalną prowadzi do:

- zwiększenia efektywności nawożenia;
- zwiększenia wielkości i jakości plonów;
- obniżenia wielkości stosowanych dawek składników pokarmowych;
- zmniejszenia nakładu pracy ze względu na jednorazową aplikację nawozu;
- ograniczenia unieruchamiania składników pokarmowych w glebie;
- ograniczenia strat składników pokarmowych spowodowanych ich wymywaniem, spływami powierzchniowymi i ulatnianiem.

Trzecim elementem, który wprowadza Ustawa jest przeniesienie, od 1 lipca br., kompetencji w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin z Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych na Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (dalej: PIORiN). Aktualnie PIORiN sprawuje nadzór nad zdrowiem roślin oraz zapobiega zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin. Dlatego też w celu zapewnienia pełnej ochrony zdrowia roślin i zapobieżenia ewentualnym zagrożeniom związanym z wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin powierzono PIORiN nadzór nad ich wprowadzaniem do obrotu

Departament Klimatu i Środowiska

☎ 22 623 21 51

Zdjęcie: fotolia

Miód ze Wspólnej

– Za nami kolejne miodobranie z naszych uli stojących na dziedzińcu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – poinformował pod koniec czerwca br. minister Jan Krzysztof Ardanowski. – Uli nie jest zbyt dużo, ale ten wspianały plaster miodu dowodzi, że i tu pszczoły mają swoje pożytki – powiedział minister prezentując piękny plaster miodu.

Przy okazji kolejnego miodobrania minister Ardanowski zwrócił uwagę, że coraz więcej instytucji w miastach ustawia ule na swoim terenie, często na dachach budynków.

Minister Jan Krzysztof Ardanowski prezentuje plaster miodu pochodzący z uli stojących na dziedzińcu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

– Pięknym, szlachetnym czynem jest również stawianie pszczołom i innym owadom zapylającym tzw. hotelików. Zabieramy tym wspianym owadom naturalne tereny bytowania. Zniknęły strzechy, domy są ocieplane styropianem, na dachach leży blacha. Nie ma słomy, czy gliny, ale hoteliki mogą zastąpić utracone, naturalne warunki bytowania w dawnych domostwach – dodał minister.

■ Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa

Minister poinformował, że ule mają stanąć także na dachu siedziby Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, który realizuje obecnie „Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2020-2022”. Beneficjen-

tami końcowymi pomocy są gospodarstwa pasieczne i indywidualni pszczelarze, których pasieki zostały zgłoszone lub zarejestrowane w rejestrze prowadzonym przez powiatowego lekarza weterynarii. O refundację środków finansowych mogą ubiegać się: związki pszczelarskie, stowarzyszenia pszczelarzy, zrzeszenia pszczelarzy, grupy producentów rolnych – w zakresie działalności pszczelarskiej oraz spółdzielnie pszczelarskie. Roczny budżet Programu przekracza 33 mln zł, a całonocowy budżet 3-letniego Programu przekracza 100 mln zł. Najwięcej środków wydatkowanych jest na zakup sprzętu pszczelarskiego oraz na walkę z warrozą.

■ Krajowy Plan Strategiczny w ramach nowej WPR

Trwają także prace dotyczące opracowania Krajowego Planu Strategicznego w ramach nowej perspektywy Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027. Elementem jego jest m.in. interwencja w sektorze produktów pszczelich – zastąpi ona aktualnie realizowany program pszczelarski. Szacowany budżet tej interwencji to kwota ponad 42 mln zł rocznie, tj. ponad 30% więcej niż obecnie.

Departament Komunikacji
i Promocji MRiRW
☎ 22 623 18 38
Zdjęcie: archiwum MRiRW

Polska Smakuje w turystyce

W obecności ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego oraz sekretarza stanu w ministerstwie rozwoju Andrzeja Gut-Mostowego przedstawiciele kierownictwa Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Polskiej Organizacji Turystycznej podpisali 26 czerwca br. list intencyjny, dotyczący współpracy branży turystycznej z lokalnymi producentami żywności.

Celem sygnatariuszy listu jest zarówno promocja Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie, oferującego dobrą i bezpieczną żywność, jak i wzmocnienie działań mających na celu współpracę branży turystycznej z lokalnymi producentami żywności, w szczególności z rolnikami prowadzącymi działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski podkreślał, że budowanie skróconego łańcucha dostaw od producenta do konsumenta, jest w tym przypadku także budowaniem społecz-

nych więzi i wzajemnego zaufania.

– Zgoda buduje, niezgoda rujnu-

je. Ta stara prawda dziś się potwierdza. Koronawirus zmienił wiele rzeczy, ale życie musi toczyć się dalej. Nadchodzi czas wakacji. Ludzkie obawy są zrozumiałe, a każdy chce odpocząć, tym bardziej po tak długim czasie izolacji i ograniczeń. Prezydent RP Andrzej Duda wyszedł z inicjatywą bonu turystycznego, a my umożliwiłmy rolnikom sprze-

Podpisanie listu intencyjnego dotyczącego współpracy branży turystycznej z lokalnymi producentami żywności

dawanie produktów żywnościowych wytworzonych we własnym gospodarstwie. To idealne połączenie – mówił szef resortu rolnictwa.

Do idei utworzenia Polskiego Bonu Turystycznego oraz do możliwości jego realnego wykorzystania nawiązywał także Andrzej Gut-Mostowy, wiceminister rozwoju odpowiedzialny za turystykę, Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do spraw promocji polskiej marki.

– Będzie to zachęta dla polskich rodzin do podejmowania aktywności turystycznej – jakże wartościowej pod względem krajoznawczym, kulturowym i zdrowotnym. Z dopłaty do wakacji lub ferii zimowych skorzysta ponad 6 mln dzieci – mówił wiceminister.

Szczegóły działań związanych z akcją „Polska Smakuje w turystyce” przedstawiał Marcin Wroński – zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

– Specyfika i szybkie tempo prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza podczas sezonu turystycznego, nie pozwala często restauratorom i hotelarzom na szukanie dostawców żywności i surowców w najbliższej okolicy. Turyści chcą degustować lokalną żywność, dlatego Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wychodząc naprzeciw oczekiwaniom branży turystycznej, lokalnych rolników i producentów żywności pomoże w nawiązywaniu kontaktów między dostawcami, a punktami gastronomicznymi. Każdy właściciel hotelu, czy restauracji, będzie mógł zgłosić się do jednego z 17 Oddziałów Terenowych KOWR, a my wskażemy mu lokalnego rolnika, lub przetwórcę żywności. Zorganizujemy także regionalne pokazy i degustacje dedykowane branży hotelowej – zadeklarował dyrektor KOWR.

Organizatorzy są przekonani, że kampania, której efektem jest pod-

pisanie listu intencyjnego, ma ogromny potencjał i będzie miała szeroki odzew społeczny.

– Polskie obszary wiejskie kojarzone są z gościnnością, dziedzictwem kulturowym, bogactwem natury, wspaniałą kuchnią bazującą na naturalny składnikach. Jestem przekonany, że dzięki wspólnym

Nasze dziedzictwo kulinarne jest bardzo bogate – specjały poszczególnych regionów, smakołyki i miejscowe dania łączące często smaki różnych kuchni. Czy trzeba czegoś więcej? Proponujemy „Polskę smakować w turystyce”!

działaniami informacyjno-promocyjnym uświadomimy przedsiębiorcom turystycznym, jak ogromny potencjał ma turystyka kulinarna i bogactwo oferty regionalnych dostawców – powiedział Robert Andrzejczyk, prezes Polskiej Organizacji Turystycznej. Obecni na spotkaniu patroni wydarzenia podkreślali bogactwo kulinarne wszystkich regionów naszego kraju.

– Zdrowa i naturalna żywność oraz zróżnicowane regionalnie tradycje kulinarne – od oscypków po truskawki kaszubskie to niewątpliwy atut naszego kraju. Wszyscy cieszymy się nimi na co dzień, ale potencjał zasługuje na jeszcze większe wyeksponowanie i pokazanie światu. Dlatego podjęliśmy inicjatywę polegającą na łączeniu rolników i lokalnych producentów żywności z przedstawicielami branży hotelarskiej. Dzięki temu hotele i pensjonaty uatrakcyjnią swoją ofertę siłą regionalnych przysmaków, a producenci żywności zyskają nowe kanały dystrybucji – powiedział Andrzej

Gut-Mostowy, wiceminister rozwoju odpowiedzialny za turystykę.

– Proponujemy „Polskę smakować w turystyce”. Agroturystyka to „strzał w dziesiątkę” – pieniądze zostają w kraju, ludzie odpoczywają i poznają tradycyjne smaki. Z pewnością na naszej wsi każdy znajdzie coś odpowiedniego dla siebie. Pol-

ska jest piękna i w każdym jej zakątku czekają inne turystyczne atrakcje. Nasze dziedzictwo kulinarne jest bardzo bogate – specjały poszczególnych regionów, różne smakołyki i miejscowe dania łączące często smaki różnych kuchni. Czy trzeba czegoś więcej? – przekonywał minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski.

Z badań przygotowanych na zlecenie POT wynika, że aż 82 proc. Polaków, którzy planują urlop w najbliższych miesiącach, zamierza spędzić go na terenie naszego kraju. Resort rolnictwa akcją „Odpoczywaj na wsi” zachęca, by robić to w zgodzie z naturą. To szansa nie tylko na wsparcie lokalnych producentów i właścicieli gospodarstw agroturystycznych, to także wyraz troski o nasze zdrowie, i zdrowie naszych najbliższych.

Departament Komunikacji

i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcia: archiwum MRiRW, fotolia

Idziemy w dobrym kierunku

Konferencja „Etyka w łańcuchu żywnościowym – od producenta do konsumenta”

W marcu tego roku minister Jan Krzysztof Ardanowski podpisał, wspólnie z delegatem Konferencji Episkopatu ds. Polskich Przetwórców Żywności biskupem Piotrem Sawczukiem oraz przewodniczącym Sekcji Przemysłu Spożywczego Polskiego Forum ISO 9000 Januszem B. Berdowskim, „Kodeks Etyki Żywnościowej”. W czasie lipcowej konferencji „Etyka w łańcuchu żywnościowym – od producenta do konsumenta”, odbywającej się w Narodowym Instytucie Kultury i Dziedzictwa Wsi, Kodeks został podpisany przez przedstawicieli kolejnych związków i organizacji branżowych włączających się w tę ideę.

Z powodu pandemii „Kodeks” nie mógł być szeroko rozpropagowany od razu po jego podpisaniu, jednak temat jest niezmiennie aktualny i warto o nim przypominać.

– *Nadszedł czas, by Kodeks dotarł do wszystkich osób zajmujących się produkcją żywności, w całym łańcuchu żywnościowym. Troska o konsu-*

Jan Krzysztof Ardanowski. Szef resortu rolnictwa podkreślił równocześnie znaczenie przestrzegania zawartych w dokumencie zasad etyki, które powinny dotyczyć wszystkich uczestników łańcucha żywnościowego. – *Obserwuję dziwną grę na rynku. Mówi się o tym, że musimy produkować coraz więcej, bo to jest naturalna konsekwencja rozwoju świata,*

żyć się w pierś, my rolnicy też nie jesteśmy bez winy – zauważył minister. Dodał, że niestety zdarza się tak, że producenci żywności przestrzegają wszystkich norm i zaleceń produkując dla siebie, dla najbliższej rodziny, a to co idzie na sprzedaż nie jest już tak traktowane. Za nieetyczne uznał działania sieci handlowych, które wymagają od rolników, będących najstarszym ogniwem w całym łańcuchu żywnościowym, dodatkowych opłat za wstawienie produktu do sprzedaży, za eksponowanie go na półce. – Zachowania przetwórców też nie są bez zarzutu. Dotyczy to zwłaszcza niegodziwej zapłaty za surowce. Rozproszenie rolników sprzyja wykorzystywaniu przewagi kontraktowej i oferowaniu cen poniżej kosztów produkcji – zaznaczył minister i dodał, że na to wpłynęła też dzika prywatyzacja z czasów transformacji, a wręcz grabież majątku narodowego, wypracowanego przez pokolenia.

Minister Ardanowski za niezbędne uważa przestrzeganie zasad etyki na każdym etapie łańcucha żywnościowego. – *Zasiałem ziarno niepokoju u wszystkich, bo wszystkie relacje, powiązania są bardzo ważne. Nie ma usprawiedliwienia dla oszustwa. Najpierw etyka, uczciwość, bo najważniejszy jest człowiek, a dopiero potem biznes. Chciałbym, aby polska żywność postrzegana była na świecie jako żywność gwarantowana, najwyższej jakości. Stąd tak dużą wagę powinniśmy przywiązywać do przestrzegania przez każdego uczestnika łańcucha żywnościowego wszystkich zasad etyki, które zawarte są w Kodeksie – podkreślił szef resortu.*

„Nadszedł czas, by Kodeks dotarł do wszystkich osób zajmujących się produkcją żywności, w całym łańcuchu żywnościowym. Troska o konsumenta, o zdrowie nas wszystkich, jest jedną z głównych przesłanek leżących u podstaw powstania Kodeksu” – podkreślał w czasie konferencji minister Jan Krzysztof Ardanowski

menta, o zdrowie nas wszystkich, jest jedną z głównych przesłanek leżących u podstaw powstania Kodeksu – powiedział w czasie spotkania

ta, ale mało mówi się o jakości, usprawiedliwiając wszystko właśnie koniecznością zwiększania produkcji – stwierdził minister. – Trzeba ude-

W czasie konferencji Kodeks został podpisany przez przedstawicieli kolejnych związków i organizacji branżowych włączających się w tę ideę

W konferencji wzięli udział: Artur Pollok, Ambasador – Stały Przedstawiciel Rzeczypospolitej Polskiej przy Organizacji Narodów Zjedno-

zonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, przy Światowym Programie Żywnościowym oraz przy Międzynarodowym Funduszu Rozwoju Rolnictwa

w Rzymie, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prezydium Porozumienia Rolniczego, gremium reprezentującego związki zawodowe rolników, producentów, przetwórców różnych branż rolniczych, ale także handlowców, przedstawicieli dystrybucji, federacji konsumentów. Pojawili się więc na sali reprezentanci każdego ogniw łańcucha żywnościowego, przedstawiciele instytucji działających na rzecz całego sektora rolno-spożywczego. Zaproszono również przedstawicieli świata nauki, prasy branżowej i innych mediów.

Departament Komunikacji
i Promocji MRiRW
☎ 22 623 18 38
Zdjęcia: archiwum MRiRW

Dodatkowy termin składania propozycji programów promocyjnych

Komisja Europejska wyznaczyła dodatkowy termin składania propozycji programów promocyjnych. Ostateczny termin składania wniosków dotyczących obu typów programów promocyjnych upływa 27 sierpnia 2020 r., o godzinie 17: 00.

Pnawiązaniu do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 z 22 października 2014 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich, jak również w celu wsparcia sektora rolno-spo-

żywczego w związku z kryzysem w wyniku pandemii COVID-19, Komisja Europejska opublikowała dwa dodatkowe zaproszenia do składania przez beneficjentów propozycji programów promocyjnych w roku 2020, tj. propozycji programów „prostych” oraz programów „wielonarodowych” (czyli takich, w których uczestniczy wiele

państw członkowskich). W obu zaproszeniach określony został budżet, priorytety tematyczne, szczegółowe cele, harmonogram prac, kryteria kwalifikowalności, rodzaje kwalifikujących się działań, przepisy finansowe, czy procedura składania wniosków.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej CHAFEA (Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency).

Departament Komunikacji
i Promocji MRiRW
☎ 22 623 18 38

Wsparcie dla właścicieli lasów prywatnych

Od 3 sierpnia 2020 r. do 11 września 2020 r. trwać będzie kolejny, trzeci już nabór wniosków o pomoc w ramach poddziałania 8.5 „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska”, objętego PROW 2014-2020.

Poddziałanie zostało uruchomione w kwietniu 2019 r. w odpowiedzi na liczne postulaty właścicieli lasów prywatnych, którzy wskazywali na dużo niższą jakość hodowlano-techniczną lasów prywatnych w Polsce (ok. 19%) w porównaniu do lasów publicznych (ok. 81%).

Właściciele lasów prywatnych w ramach poddziałania 8.5 mają zatem możliwość uzyskania pomocy w celu urozmaicenia składu gatunkowego ich drzewostanów jak również prowadzenia odpowiednich cięć pielęgnacyjnych (czyszczeń późnych), dzięki którym podnoszona będzie naturalna odporność drzewostanu.

Pomoc przyznawana jest do drzewostanów w wieku 11-60 lat, na:

- przebudowę składu gatunkowego drzewostanów, poprzez:
  - ✓ wprowadzenie drugiego piętra (od 8137 zł/ha do 9249 zł/ha) lub podszytu (od 4610 zł/ha do 5210 zł/ha),
  - ✓ dolesiania luk powstałych w wyniku procesu chorobowego (od 12538 zł/ha do 14213 zł/ha);
- zakładanie remiz leśnych tj. sadzenia określonych gatunków roślin drzewiastych i krzewiastych (w tym m.in. krzewów oraz drzewek owocowych) podnoszących stabilność ekologiczną lasu (848 zł/remizę);
- realizowania cięć pielęgnacyjnych – czyszczeń późnych (stawka pomocy od 764 zł/ha do 917 zł/ha).

Do pomocy kwalifikują się drzewostany, dla których opracowany jest Uproszczony Plan Urządzenia

Lasu lub zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasu.

Dokumentem niezbędnym przy ubieganiu się o pomoc jest *Plan inwestycji zwiększających odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska*, który nieodpłatnie sporządza nadleśniczy. Dzięki temu dla każdego lasu objętego wsparciem zaplanowane są odpowiednie zabiegi hodowlano-pielęgnacyjne. W *Planie inwestycji* określa się dobór odpowiednich gatunków drzew i krzewów, sposób ich sadzenia oraz wykonania właściwych zabiegów ochronnych przed zniszczeniami od zwierzyny, jak również wykonania cięć pielęgnacyjnych tj. usuwania lub hamowania wzrostu drzew wadliwych, inwazyjnych, chorych, przerzedzanie nadmiernie zagęszczonych partii drzewostanu oraz regulowanie składu gatunkowego oraz utrwalanie pożądanej formy zmieszania.

Po otrzymaniu z Nadleśnictwa *Planu inwestycji*, wniosek wraz z niezbędnymi załącznikami można składać w biurach powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy.

Szczegółowe informacje na temat poddziałania „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska PROW 2014-2020” znajdują się stronie internetowej MRiRW.

Od 3 sierpnia do 11 września br. trwać będzie kolejny, trzeci już nabór wniosków o pomoc w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska”, objętego PROW 2014-2020

Departament Klimatu i Środowiska MRiRW

☎ 22 623 21 51

Zdjęcie: fotolia

Szkoly rolnicze

Dlaczego warto wybrac szkole prowadzona przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi?

Jednym z priorytetow Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest rozwij oswiaty rolniczej. Wspolczesne rolnictwo wymaga wyposazenia kadr rolniczych w odpowiednia wiedze i umiejetnosci zawodowe. Stad duza role w procesie przygotowania zawodowego przypisuje sie szkoлам rolniczym prowadzonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zadaniem tych szkól jest przede wszystkim upowszechnianie nowoczesnej wiedzy w zakresie pozwalajacym na zwiekszenie konkurencyjnosci polskiego rolnictwa a takze dostosowywanie oferty edukacyjnej do aktualnych potrzeb gospodarczych. Zarowno charakter dzialan realizowanych przez te placowki, jak i ich lokalizacja na terenach wiejskich zwieksza dostep do edukacji i eliminuje bariery dostepu do roznych form ksztalcenia. Szkoły rolnicze pelnia takze role wychowawcza w srodowisku funkcjonowania poprzez podejmowanie roznych rodzaju przedsiwziec podtrzymujacych tradycje i kulture wsi polskiej.

Obecnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest organem prowadzacy i sprawujacym nadzor pedagogiczny nad 54 zespolami szkól rolniczych, ktore razem tworza Siec Szkól Rolniczych.

Od 1 stycznia 2020 r. siec szkól resortowych rozszerzyla sie o kolejna szkole rolnicza, tj. Zespol Szkól Agrotechnicznych i Gospodarki Zywnosciowej w Radomiu. Placowka ta ma glębokie tradycje w zakresie oswiaty rolniczej i ma do zaofe-

rowania ksztalcenie glównie w branzy techniki rolniczej, w tym agrotechniki, eksploatacji maszyn i urzadzzen rolniczych oraz zywienia i uslug gastronomicznych. Potencjal kadrowo-dydaktyczny tej placowki niewatpliwie stanowic bedzie uzupeelnienie oferty edukacyjnej szkól rolniczych.

Aby wzmocnic ränge ksztalcenia rolniczego w procesie rozwoju rolnictwa i wsi, kontynuowane sq rozmowy z jednostkami samorzadu terytorialnego dotyczace przejecia kolejnych szkól rolniczych.

Z uwagi na fakt, ze prowadzenie dzialalnosci rolniczej w obecnych warunkach gospodarczych wymaga

Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Obecnie najliczniejsza reprezentacja szkól resortowych jest w Lubelskiem (7 szkól), podczas gdy w wojewodztwie pomorskim jest tylko jedna szkola rolnicza prowadzona przez MRiRW. Wobec tego istnieje potrzeba racjonalizacji sieci szkól rolniczych, z uwzględnieniem potencjalu rozwoju rolnictwa i obszarow wiejskich oraz lokalizacji tak, aby ich rozmieszczenie przestrzenne moglo zapewnic wlasciwa wspolprace szkól, pod kątem zakresu ksztalcenia i potencjalnych kandydatow.

Oczekiwaniem resortu rolnictwa jest, aby przejetae szkoly rolnicze stanoily swoiste centrum edukacji rol-

Ksztalcenie w resortowych szkołach rolniczych jest idealnym miejscem dla wszystkich, którzy wiążą swoją przyszłość z rolnictwem

odpowiedniego wyksztalcenia i zasobu wiedzy, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjal decyzje o rozszerzeniu sieci resortowych szkól rolniczych tak, aby w kazdym wojewodztwie funkcjonowaly co najmniej 3-4 szkoly rolnicze podlegle

niczej w srodowisku, oferujac rozne formy ksztalcenia dla osob chętnych i zainteresowanych podwyzszaniem bądż zmianą kwalifikacji zawodowych. Dlatego w szkołach resortowych zostaly powolane Centra Ksztalcenia Ustawicznego, oferujac

ce nie tylko kształcenie dla młodzieży, ale także dla osób dorosłych, w tym rolników chcących zdobywać dodatkową wiedzę, a także dla tych, którzy poszukują możliwości nabycia innych uprawnień.

Centra Kształcenia Ustawicznego organizują głównie kwalifikacyjne kursy zawodowe, umożliwiające osobom dorosłym zdobywanie poszczególnych kwalifikacji zawodowych przewidzianych w danym zawodzie, a także inne formy kursów umożliwiających uzyskanie i uzupełnianie wiedzy niezbędnej do prowadzenia nowoczesnego gospodarstwa rolnego.

W ramach swoich kompetencji Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmuje intensywne działania zapewniające resortowym szkołom rolniczym odpowiednie warunki finansowe, tak aby były one nowoczesnymi ośrodkami edukacji z najnowszym wyposażeniem i odpowiednio przygotowaną kadrą pedagogiczną, kształcąca w zawodach odpowiadających potrzebom współczesnego rynku pracy.

Kształcenie w resortowych szkołach rolniczych jest idealnym miejscem dla wszystkich, którzy wiążą swoją przyszłość z rolnictwem, hodowlą zwierząt, weterynarią, mechanizacją rolnictwa i agrotechniki, gastronomią czy też projektowaniem terenów zieleni oraz ogrodów. W szkołach rolniczych kształcenie odbywa się na poziomie: technikum, branżowej szkole I stopnia a od 1 września 2020 r. na poziomie branżowej szkoły II stopnia. Wprowadzenie 2-letniej branżowej szkoły II stopnia, zapewni ciągłość kształcenia zawodowego w szkołach rolniczych. Szkoła ta umożliwi absolwentom branżowej szkoły I stopnia kontynuację kształcenia. II stopień branżowej szkoły będzie funkcjonował w zawodach, które mają kontynuację na poziomie technika. Po ukończeniu szkoły

Nauka w szkole rolniczej prowadzonej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi daje możliwość zdobycia profesjonalnej wiedzy i umiejętności m.in. w zakresie codziennej pielęgnacji zwierząt szkolnych...

branżowej II stopnia i po zdaniu egzaminu z zakresu drugiej kwalifikacji, absolwent uzyska wykształcenie średnie branżowe oraz dyplom technika. Absolwent branżowej szkoły II stopnia będzie mógł przystąpić do egzaminu maturalnego, a po uzyskaniu świadectwa dojrzałości może kontynuować kształcenie na studiach wyższych.

Za wyborem szkoły rolniczej prowadzonej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przemawia wysoki poziom nauczania, na który składają się:

- szeroka i ciekawa oferta kształcenia, a dzięki temu możliwość zdobycia różnych zawodów z zakresu m.in. rolnictwa, weterynarii, mecha-

nizacji rolnictwa z elementami agrotechniki, ogrodnictwa, pszczelarstwa, energii odnawialnej, rybactwa śródlądowego i przetwórstwa ryb, architektury krajobrazu, jeździectwa, a także branży gastronomicznej i turystyki wiejskiej;

- dla młodzieży – przyszłych właścicieli gospodarstw rolnych – zwiększony i ułatwiony dostęp do różnego rodzaju informacji i przepisów prawnych, z zakresu wspomagania gospodarstw rolnych w ramach funduszy unijnych;

- profesjonalni i przyjaźnie nastawieni nauczyciele, zawodowcy z bogatym doświadczeniem, którzy przygotowują młodzież do umiejętnego prowadzenia i zarządzania nowo-

... oraz szeroki i oryginalny wachlarz zajęć pozalekcyjnych, np. koło jeździeckie

czesnym gospodarstwem rolnym;

- atrakcyjna i nowoczesna baza szkoleniowa, np. obora edukacyjna z nowoczesnym robotem udajowym i system zarządzania stadem, hale uprawowe z możliwością całorocznego wykonywania różnych zabiegów uprawowych, gospodarstwa szkolne wyposażone w nowoczesny park maszynowy, tj. ciągniki rolnicze, kombajny i sprzęt uprawowy, różnorodność zwierząt – konie, bydło mięsne, bydło mleczne, trzoda chlewna, kozy, owce, daniele, ryby a wśród nich rasy unikalne, kliniki weterynaryjne (z możliwością wyko-

Młodzież ma również szansę doskonalić umiejętności językowe oraz poznać kulturę, tradycje i zwyczaje odwiedzanych regionów;

- bezpłatne prawo jazdy kategorii B lub T;
- dodatkowe/bezpłatne uprawnienia kursowe z zakresu stosowania środków ochrony roślin, obsługi kombajnu zbożowego, obsługi wózków widłowych, spawacza, a także możliwość ukończenia kursu baristy, kelnera, czy też kursu carvingu, tj. dekoracji z warzyw;
- udział w różnego rodzaju zajęciach laboratoryjnych, szkoleniach,

- niepowtarzalna atmosfera szkół rolniczych i promocja pozytywnych wzorców, na którą składa się wolontariat szkolny, działalność charytatywna, prowadzenie akcji na rzecz potrzebujących (szlachetna paczka, dom dziecka, koła Caritas, hospicja), a także inne formy pomocy np. biegi z udziałem młodzieży szkolnej, pracowników i mieszkańców na rzecz dzieci z autyzmem;
- laureaci i finaliści różnych konkursów i olimpiad, których tematyka dotyczy rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, bezpiecznej pracy w rolnictwie (m. in. OWiUR, Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Żywieniu, czy też Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Ergonomii i Bezpieczeństwie Pracy w Rolnictwie) oraz stypendyści Prezesa Rady Ministrów;
- gwarancja bezpiecznego pobytu w szkołach rolniczych – jednym z atutów jest ich lokalizacja i piękne położenie na terenach wiejskich, z dala od miejskiego gwaru i tłumy;
- darmowe zamieszkanie w internacie szkolnym (z pokojami dwuosobowymi z łazienką);
- odpowiednie przygotowanie do matury i egzaminu zawodowego;
- dobre notowania w rankingu szkół krajowych.

Podsumowując, nauka w szkole rolniczej prowadzonej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi daje możliwość zdobycia profesjonalnej wiedzy i umiejętności. Młodzież może je wykorzystać w podjęciu wymarzonej pracy zawodowej lub w celu otwarcia własnej działalności. Dla części absolwentów szkół rolniczych uzyskana wiedza i zdobyte umiejętności mogą stanowić przepustkę na studia, umożliwiające dalszy rozwój zainteresowań zawodowych.

Departament Oświaty i Polityki Społecznej

Wsi MRiRW

☎ 22 623 15 75

Zdjęcia: fotolia

Nauka w szkole resortowej to także m.in. warsztaty kulinarne, kursy baristy, kelnera, koła teatralne, plastyczne i zajęcia rekreacyjno-sportowe

nywania zabiegów leczniczych i codziennej pielęgnacji zwierząt szkolnych), tablice interaktywne umożliwiające planowanie nawożenia, układania dawek pokarmowych dla zwierząt, projektowanie ogrodów, pracownie z najnowszymi urządzeniami do diagnostyki pojazdów;

- bezpłatne praktyki i staże zagraniczne: w Niemczech, Francji, Hiszpanii, Irlandii, Grecji, Portugalii, we Włoszech, Szwajcarii, na Cyprze, czy też na Węgrzech, które dają możliwość pogłębienie wiedzy i nabycia dodatkowych umiejętności zawodowych z zakresu rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego.

pokazach, wykładach organizowanych przez uczelnie rolnicze, instytuty naukowe, a także pokazach i wystawach targowych nowoczesnego sprzętu rolniczego;

- szeroki i oryginalny wachlarz zajęć pozalekcyjnych, np. koło jeździeckie, możliwość rozwoju pasji tanecznych i wokalnych (zespoły pieśni i tańca, zespoły muzyczne, spotkania z twórcami sztuki, teatru, filmu), sale fitness w budynku i plenerze, koła teatralne, a ponadto agropikniki, warsztaty kulinarne (m. in. kuchni azjatyckiej, kuchni włoskiej), wikliniarskie, plastyczne i zajęcia rekreacyjno-sportowe;

OBRADY AGRIFISH

Minister Jan Krzysztof Ardanowski uczestniczył 20 lipca br. w odbywającym się w Brukseli posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa Unii Europejskiej.

stotnym punktem lipcowych obrad była wymiana poglądów na temat strategii „Od pola do stołu”. Polska nie kwestionuje Zielonego Ładu, w tym strategii „Od pola do stołu”. – *Ministrowie rolnictwa powinni starać się mieć bardziej praktyczne podejście, ponieważ ujęcie całościowe, które zakłada aspekt przyrodniczy, społeczny i ekonomiczny, musi być rozpisane na czynniki zrozumiałe przynajmniej dla dwóch podstawowych adresatów, którymi są rolnicy i konsumenci* – podkreślił minister Ardanowski.

Kluczową sprawą dla Polski jest, aby rekomendacje Komisji Europejskiej były wydane możliwie jak najwcześniej, biorąc pod uwagę zaawansowanie prac nad Planami strategicznymi WPR i zakładany kalendarz legislacyjny i wdrożeniowy nowej WPR. – *Podstawowymi celami WPR są: zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego, konkurencyjności rolnictwa europejskiego oraz osiąganie dochodów rolniczych. Musimy o to dbać, ponieważ występuje sprzeczność pomiędzy strategią „Od pola do stołu”, a tymi podstawowymi celami WPR, które były u podstaw wspólnoty europejskiej* – przypomniał polski minister, zauważając równocześnie, że w kontekście strategii „Od pola do stołu” bez odpowiedzi pozostaje szereg pytań dotyczących polityki handlowej.

Polski minister opowiedział się za znakowaniem żywności, w tym etykietowaniem produktów informacjami dotyczącymi dobrostanu zwierząt. Zwrócił również uwagę, że należy zsynchronizować znakowanie na poziomie europejskim, ponieważ obecne jest niewystarczające.

Podczas omawiania pakietu reform WPR po 2020 r. w zakresie zielonej architektury minister J. K. Ardanowski podkreślił, że wyodrębnienie minimalnego limitu wydatków na ekoschematy nie daje gwarancji lepszego

ukierunkowania wsparcia na realizację zwiększonych ambicji środowiskowo-klimatycznych, a jedynie dodatkowo komplikuje wdrażanie tego instrumentu. W opinii Polski, jeżeli programowanie planów strategicznych WPR pozostaje w gestii państw członkowskich, to określenie sposobu odpowiedniego finansowania celów środowiskowych nie powinno być narzucane przez arbitralne ograniczenia z poziomu UE.

Podczas dyskusji o sytuacji na rynkach rolnych minister Ardanowski podkreślił, że pomimo wdrożenia środków wsparcia, sytuacja jest zmienna i wymaga szczegółowego monitorowania.

Na rynku wieprzowiny, po krótkiej stabilizacji cen ponownie notuje się tendencję spadkową. Polska zawnioskowała o ponowną analizę możliwości wprowadzania interwencji rynkowej.

Minister Jan Krzysztof Ardanowski i komisarz UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa Janusz Wojciechowski w czasie lipcowych obrad AGRIFISH

Na rynku drobiu, wystąpił ostatnio lekki wzrost cen skupu i sprzedaży, ale ceny są nadal niskie. Konieczne jest monitorowanie sytuacji, a w przypadku utrzymujących się niskich cen podjęcie działań interwencyjnych na tym rynku.

Polska poparła też wniosek Bułgarii, dotyczący działań na rynku miodu, w szczególności w zakresie etykietowania. Zwróciła też uwagę, że należy nadal monitorować rynek mleka i jego przetworów.

Z MINISTRAMI ROLNICTWA GV4+ O REFORMIE WPR

19 czerwca 2020 r. odbyło się wideospotkanie Ministrów Rolnictwa Państw Grupy Wyszehradzkiej (Polska, Republika Czeska, Słowacja, Węgry) poszerzonej o Bułgarię, Rumunię, Słowenię i Chorwację, jako obecną Prezydencję w Radzie UE (GV4+). W spotkaniu organizowanym przez Republikę Czeską, kończącą przewodnictwo Grupy, uczestniczył minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski.

Głównym tematem dyskusji była reforma Wspólnej Polityki Rolnej w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu oraz Strategii „Od pola do stołu” i „Strategii ws. bioróżnorodności”, w tym zrównoważone zarządzanie wodą i glebą.

Minister Ardanowski wskazał, że najważniejszym celem rolnictwa pozostaje zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego społeczeństwu, zarówno w skali krajowej, jak i europejskiej. – *Nie można zakładać, że zmniejszymy produkcję żywności w Europie – podkreślił minister Ardanowski. Głównym celem Polski w negocjacjach reformy WPR pozostaje osiągnięcie odpowiedniego poziomu budżetu na WPR, a priorytetowa jest sprawa wyrównania płatności bezpośrednich. – Musimy brać też pod uwagę dochody rolników w UE. Musimy mieć pewność, że wprowadzanie nowych strategii nie spowoduje spadku dochodów. Wobec kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 niezbędne jest rozszerzenie wsparcia wdrożonego przez Komisję Europejską na kolejne istotne rynki, w tym rynek drobiu i wieprzowiny oraz podniesienie stawek dopłat do prywatnego przechowywania.*

Dyskutując o nieuczciwych praktykach handlowych, minister podkreślił, że epidemia, problemy z handlem,

zerwanie łańcuchów dostaw żywności raczej zachęcają oszustów niż ich eliminują (...), a teraz szczególnie widać fałszowanie żywności. Ministrowie zgodnie potwierdzili potrzebę wspólnego podejścia na poziomie UE wobec oszustw związanych z żywnością, w tym ujednolicenia pojęć, zasad i procedur prawa żywnościowego w państwach członkowskich.

W konkluzjach spotkania ministrowie uzgodnili Wspólną Deklarację w sprawie reformy Wspólnej Polityki Rolnej w świetle Europejskiego Zielonego Ładu, Strategii „Od pola do stołu”, „Strategii ws. bioróżnorodności” oraz w świetle pandemii spowodowanej wirusem COVID-19, w której podkreślili znaczenie silnej i odpowiednio finansowanej WPR dla zapewnienia bezpiecznej i dobrej jakościowo żywności dla konsumentów w całej UE, jak również wskazali na brak dalszego uzasadnienia dla znaczących różnic w poziomach płatności bezpośrednich między państwami członkowskimi i wezwali do zlikwidowania tych różnic w latach 2021-2027.

Na zakończenie spotkania minister Ardanowski przejął symbolicznie od Republiki Czeskiej prezydencję w Grupie Wyszehradzkiej. Od 1 lipca 2020 r. przez najbliższy rok Polska będzie przewodniczyć pracom w Grupie Wyszehradzkiej. Motywem przewodnim rocznej prezydencji Polski w V4 będzie odbudowa życia gospodarczego i społecznego po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19, a wśród priorytetów przewidzianych do realizacji znajdują się kwestie dotyczące WPR po 2020 roku, zwalczania ASF, przeciwdziałania marnowaniu żywności, gospodarki glebowej oraz nowych technologii w rolnictwie.

Departament Polityki Międzynarodowej MRiRW

☎ 22 623 24 71

Zdjęcia: archiwum MRiRW, MRALLEN.Stock.adobe.com

BIULETYN INFORMACYJNY 7-8/2020

ASF w odwrocie

Dzięki skutecznym działaniom MRiRW i GIW z roku na rok systematycznie spada liczba ognisk ASF u świń

Na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii, który został złożony do Komisji Europejskiej, w czerwcu br. z obszaru zagrożenia – czyli z tzw. strefy niebieskiej z najbardziej restrykcyjnymi wymaganiami – zostały uwolnione kolejne gminy lub ich części.

Przeniesiono je do tzw. czerwonej strefy i obecnie mają status obszaru objętego ograniczeniami. Są to następujące gminy:

- w województwie mazowieckim: Dobrze, Latowicz oraz Stanisławów w powiecie mińskim;
- w województwie podlaskim: gminy Orla i Boćki w powiecie bielskim, gmina Milejczyce w powiecie siemiatyckim oraz gminy Kleszczewo, Czeremcha i Dubicze Cerkiewne w powiecie hajnowskim.

Obszary objęte regionalizacją w związku z ASF obowiązują z mocy przepisów decyzji wykonawczej Komisji nr 2014/709/UE z 9 października 2014 r. „W sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE”.

Regionalizacja dotyczy wszystkich państw członkowskich UE, w których występuje ASF. Zgodnie z załącznikiem do decyzji Komisji 2014/709, ustanowione obszary obejmują:

- obszar ochrony (tzw. „strefa żółta” – obszar wymieniony w części I ww. załącznika);
- obszar objęty ograniczeniami

W 2018 r. zanotowano 109 ognisk.
W 2019 r. – 48 ognisk (spadek o 56%).
W 2020 r. wystąpiło 6 ognisk ASF u świń.
W analogicznym okresie w 2019 r. – 17 ognisk (spadek o 60%).

- obszar zagrożenia (tzw. „strefa niebieska” – obszar wymieniony w części III ww. załącznika, ustanowiany w związku z występowaniem ognisk ASF u świń).

Od stycznia 2020 r. ze strefy niebieskiej łącznie uwolniono 35 gmin lub ich części. Główny Lekarz Weterynarii nieustannie podejmuje działania na rzecz zmniejszania zasięgu obszaru zagrożenia. Po upływie określonych przepisami terminów na bieżąco składane są do Komisji Europejskiej wnioski o zniesienie obszarów, wymienionych w cz. III załącznika do decyzji 2014/709/UE i przeniesienie do części II ww. załącznika.

(tzw. „strefa czerwona” – obszar wymieniony w części II ww. załącznika, ustanawiany w związku z występowaniem przypadków ASF u dzików);

Główny Inspektorat Weterynarii

☎ 22 623 17 17

Zdjęcie: Bnorbert3. Stock. adobe. com

W związku z pojawieniem się u zwierząt ASF tworzone są trzy różne rodzaje obszarów: obszar ochrony, obszar objęty ograniczeniami i obszar zagrożenia

Nowe zadania IJHARS

w świetle nowelizacji ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i innych ustaw

Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych czeka niemały przełom w dotychczasowej działalności. Od 1 lipca 2020 r. (z niewielkimi wyjątkami) weszła w życie ogłoszona w lutym nowelizacja ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 285).

Kluczową zmianą jest przejęcie przez IJHARS zadań w zakresie kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym, które do tej pory leżały w kompetencjach Inspekcji Handlowej. Zgodnie z nowo dodanym art. 16 ust. 3 ustawy *Inspekcja jest powołana do kontroli przestrzegania przepisów o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w tym w zakresie ochrony interesów i praw konsumentów finalnych.*

Powierzenie całości zadań dotyczących nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych jednemu wyspecjalizowanemu organowi urzędowej kontroli żywności ma na celu zapewnienie systemu efektywniejszego reagowania na pojawiające się na rynku nieprawidłowości, a tym samym ma przyczynić się do szybszego eliminowania z obrotu produktów o jakości handlowej niezgodnej z przepisami oraz do pełniejszego wykorzystania potencjału połączonych służb kontrolnych jak i zaplecza laboratoryjnego.

■ Nowe zadania IJHARS

Konsekwencją powyższego jest dodanie w art. 17 ust. 1 ustawy

IJHARS

o IJHARS następujących nowych zadań:

- kontroli oznakowania wprowadzanych do obrotu produktów GMO;
- kontroli oznakowania żywności GMO;
- kontroli prawidłowości wprowadzania do obrotu i oznakowania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Warto zauważyć, że IJHARS przejmuje kontrolę oznakowania produktów i żywności GMO, zaś kompetencje w zakresie identyfikacji w artykułach rolno-spożywczych organizmów GMO pozostaną niezmienione.

IJHARS, wraz z Inspekcją Weterynaryjną oraz Inspekcją Handlową sprawować będą kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych jako wolnych od tych organizmów, w tym zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy o paszach, IJHARS przejmuje nadzór nad obrotem detalicznym paszami przeznaczonymi dla zwierząt domowych, z wyłączeniem obrotu tymi paszami prowadzonego przez zakłady lecznicze dla zwierząt.

■ Nakaz wycofania całej partii artykułu zafalshowanego w punktach sprzedaży

Nową kompetencją wojewódzkiego inspektora JHARS jest możliwość nakazania, w drodze decyzji, wycofania z obrotu całej partii artykułu rolno-spożywczego zafalshowanego w punktach sprzedaży należących do podmiotu kontrolowanego, jeżeli stwierdzony rodzaj nieprawidłowości odnosi się do całej partii produkcyjnej artykułu rolno-spożywczego. Warto zauważyć, że analogiczny przepis funkcjonuje już w ustawie o *Inspekcji Handlowej*. Decyzja taka podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być wydana przed zakończeniem kontroli.

■ Nowy rodzaj kary pieniężnej

Ponadto, nowelizacja ustawy o *JHARS i innych ustaw* wprowadza nowy rodzaj decyzji o karze pieniężnej, tj. za niewykonanie decyzji z art. 29 ust. 1 ustawy o *JHARS*, w wysokości od 500 zł do 3-krotnej wartości korzyści majątkowej produktów będących przedmiotem niewykonanej decyzji. Instrument ten ma zdyscyplinować przedsiębiorców, którzy nie respektują przepisów prawa żywnościowego i ignorują decyzje wydawane przez organy urzędowej kontroli żywności.

O niewykonaniu decyzji z art. 29 ust. 1 ustawy o *JHARS* może świadczyć przykładowo wprowadzenie do obrotu artykułu rolno-spożywczego bez zmiany jego oznakowania, pomimo wydania nakazu w tym zakresie lub pozostawanie w dalszym ciągu w punktach sprzedaży należących do podmiotu kontrolowanego,

artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego, w stosunku do którego orzeczono nakaz wycofania z obrotu całej partii.

■ Wzmocnienie roli Głównego Inspektora JHARS

Nowelizacja ustawy o JHARS i innych ustaw zakłada również wzmocnienie roli Głównego Inspektora JHARS w zakresie nadzoru merytorycznego nad wojewódzkimi inspektorami JHARS. Przejawem tego jest między innymi możliwość wystąpienia do wojewody w każdym czasie o odwołanie wojewódzkiego inspektora, jeżeli przemawia za tym interes Inspekcji, a w szczególności, jeżeli działalność wojewódzkiego inspektora lub podległej mu jednostki na terenie właściwości danego wojewódzkiego inspektoratu jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych zagraża prawidłowemu wykonywaniu zadań Inspekcji.

Ponadto, Główny Inspektor JHARS może podejmować czynności należące do zakresu działania wojewódzkiego inspektora, w tym przeprowadzać kontrolę, jeżeli jest to uzasadnione szczególną wagą sprawy lub przyczynami organizacyjnymi. W tych przypadkach Główny Inspektor staje się organem właściwym.

Główny Inspektor JHARS sprawuje nadzór nad wojewódzkimi inspektorami, w tym ma prawo kontroli ich działalności, wydawania im wytycznych i wiążących poleceń dotyczących podjęcia czynności w zakresie ich merytorycznego działania. Oczywiście nie dotyczy to rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej, gdzie organ działa w sposób bezstronny.

Główny Inspektor JHARS oraz

upoważnieni przez niego pracownicy Inspekcji zyskują również uprawnienie do nadzorowania kontroli przeprowadzanej przez wojewódzkich inspektorów w celu sprawdzenia prawidłowości przeprowadzania tej kontroli.

■ Sporządzanie protokołu kontroli

Nowelizacja ustawy o JHARS i innych ustaw przewiduje także zmiany w zakresie sporządzania protokołu kontroli. Zgodnie z nowododanym art. 28 ust. 2b ustawy o JHARS protokół należy sporządzić w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, na których podpisy składają: przeprowadzający kontrolę oraz kierow-

możliwość prostowania błędów pisarskich, rachunkowych lub innych oczywistych pomyłek w protokole, działając z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego.

Wśród innych zmian warto wskazać, że zgodnie z nowododanym art. 24b ustawy o JHARS organy Inspekcji oraz upoważnieni przez nie pracownicy Inspekcji, wykonując zadania Inspekcji, podlegają ochronie prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

Opisane wyżej najistotniejsze zmiany wprowadzane nowelizacją ustawy o JHARS i innych ustaw mają przyspieszyć proces postępowania kontrolnego oraz eliminację możliwości dokonania rozbieżnej interpretacji przepisów prawnych, w związku z kontrolą jakości handlowej żywności, prowadzoną do tej pory przez dwie inspekcje. Zmiany te pozwolą na efektywniejsze wycofywanie z rynku produktów nieodpowiadających wymaganiom przepisów prawnych.

Na koniec warto nadmienić także, że od 1 lipca 2020 r. IJHARS przestał być organem

Kontrolę jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym od 1 lipca 2020 r. sprawuje IJHARS

właściwym w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin. Kompetencje te przejęła Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa na podstawie ustawy z 7 maja 2020 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

właściwym w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin. Kompetencje te przejęła Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa na podstawie ustawy z 7 maja 2020 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Przeprowadzający kontrolę zyskuje

właściwym w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin. Kompetencje te przejęła Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa na podstawie ustawy z 7 maja 2020 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

☎ 22 623 29 22

Zdjęcie: Lukatme1. Sock. adobe.com

Latem do ARiMR po pieniądze z PROW 2014-2020

Sierpień to kolejny miesiąc, w którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie przeprowadzała nabory wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Oto krótki informator o dostępnych w tym czasie działaniach pomocowych z tego programu.

150 TYS. ZŁ DLA MŁODEGO ROLNIKA

Do 1 sierpnia 2020 r. mają czas na złożenie wniosku młodzi rolnicy, którzy chcą rozwijać swoje gospodarstwo i otrzymać na to dotację z ARiMR. Premia dla młodego rolnika wynosi 150 tys. zł. O takie wsparcie mogą ubiegać się osoby, które m.in. w dniu złożenia wniosku:

- mają nie więcej niż 40 lat;
- posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe (lub uzupełnią je w ciągu 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy);
- posiadają gospodarstwo rolne o powierzchni minimum 1 ha;
- rozpoczęły prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
- posiadają lub utworzą gospodarstwo o wielkości ekonomicznej mieszczącej się w przedziale od 13 tys. euro do 150 tys. euro;
- przedłożą biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa. 150 tys. zł premii jest wypłacane w dwóch ratach:
  - 120 tys. zł – na wniosek o płatność, po spełnieniu przez młodego rolnika określonych warunków;
  - 30 tys. zł – po realizacji biznesplanu.

Dotacja musi w całości zostać przeznaczona na prowadzenie gospodarstwa lub przygotowanie do sprze-

Premia dla młodego rolnika musi w całości zostać przeznaczona na prowadzenie gospodarstwa lub przygotowanie do sprzedaży wytwarzanych w nim produktów rolnych

daży wytwarzanych w nim produktów rolnych. Minimum 70 proc. premii należy przeznaczyć na inwestycje w środki trwałe.

Wnioski przyjmują oddziały regionalne ARiMR.

DOFINANSOWANIE DO LEŚNYCH INWESTYCJI

3 sierpnia 2020 r. rusza nabór wniosków o przyznanie wsparcia na inwestycje zwiększające odporność eko-

systemów leśnych i ich wartość dla środowiska. Agencja będzie je przyjmowała do 11 września 2020 r.

Pomocą objęte są lasy prywatne w wieku 11-60 lat – o powierzchni od 0,1 ha do 20 ha – stanowiące własność lub współwłasność wnioskodawcy lub własność jego małżonka, które nie są objęte premią pielęgnacyjną PROW i dla których opracowany jest „Uproszczony plan urządzenia lasu”, lub dla których zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasu.

3 sierpnia 2020 r. rusza nabór wniosków o przyznanie wsparcia na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska. Dodatkowe dofinansowanie można otrzymać m.in. na ogrodzenie remizy siatką metalową o wysokości minimum 2 m.

Wsparcie przyznawane jest do powierzchni lasu, w którym realizowane są konkretne inwestycje. Wysokość wsparcia zróżnicowana jest w zależności od rodzaju inwestycji oraz warunków, w jakich ma być realizowana. Na przebudowę składu gatunkowego drzewostanu przez wprowadzenie w nim drugiego piętra pomoc wynosi 8137 zł/ha – w przypadku realizacji inwestycji na gruntach w warunkach korzystnych, a 9249 zł/ha na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°. Wsparcie przewidziane na przebudowę składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach na gruntach w warunkach korzystnych to 12 538 zł/ha, natomiast w przypadku gruntów o nachyleniu terenu powyżej 12° – 14 213 zł/ha.

Na inwestycje w zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu właściciele lasu mogą otrzymać 4610 zł/ha na gruntach w warunkach korzystnych oraz 5210 zł/ha na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°. Z kolei w przypadku założenia remizy dofinansowanie wynosi 848 zł, bez względu na powierzchnię realizacji inwestycji i rodzaj gruntu. Natomiast wysokość wsparcia na czyszczenie późne, czyli cięcia pielęgnacyjne wykonywane w drzewostanie, to 764 zł/ha – w przypadku realizacji inwestycji

na gruntach w warunkach korzystnych, a 917 zł/ha na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°.

Dodatkowe dofinansowanie można otrzymać na zabiegi ochronne przed zwierzyną: 424 zł/ha na zabezpieczenie sadzonek repelentami; 1488 zł/ha na zabezpieczenie sadzonek osłonkami oraz 8,82 zł/mb na ogrodzenie remizy siatką metalową o wysokości minimum 2 m.

Wnioski będzie można składać w biurach powiatowych ARiMR.

DO 100 TYS. EURO CO ROKU DLA NOWYCH GRUP PRODUCENTÓW

17 sierpnia 2020 r. upływa termin na złożenie wniosku o wsparcie na *Tworzenie grup producentów i organizacji producentów*.

Pomoc kierowana jest do dwóch grup odbiorców:

- grup producentów rolnych uznanych od 1 czerwca 2019 r., w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne i zostały one utworzone ze względu na produkt lub grupę produktów inne niż drób żywy, mięso lub jadalne podroby drobiowe;

17 sierpnia 2020 r. upływa termin na złożenie wniosku o wsparcie na „*Tworzenie grup producentów i organizacji producentów*”. Pomoc przyznawana jest w okresie pierwszych 5 lat działania grupy liczonej od dnia jej uznania

- organizacji producentów – uznanych na podstawie przepisów ustawy z 11 marca 2004 r. o *organizacji niektórych rynków rolnych* albo z 20 kwietnia 2004 r. o *organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych* – które zostały utworzone ze względu na produkt lub grupę produktów inne niż należące do sektora mięsa drobiowego.

○ dotację mogą ubiegać się te grupy i organizacje producentów, które działają jako przedsiębiorcy prowadzący mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo, a także spełniają następujące warunki:

- zostały uznane przez dyrektora oddziału regionalnego

go ARiMR na podstawie planu biznesowego;

- łączą producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy nie byli członkami grupy lub organizacji producentów, utworzonej ze względu na ten sam produkt lub grupę produktów, której przyznano i wypłacono pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków UE po 1 maja 2004 r.;
- w skład grupy producentów nie wchodzi małżonkowie członków, o których mowa powyżej, z wyłączeniem małżonków, którzy mają ustanowioną rozdzielność majątkową;
- zadeklarują realizację planu biznesowego w celu osiągnięcia jego założeń w trakcie trwania 5-letniego okresu pomocy.

Wsparcia nie może otrzymać podmiot zraszający producentów drobiu, wyrobów z mięsa drobiowego i jego podrobów oraz owoców i warzyw.

Pomoc przyznawana jest w okresie pierwszych 5 lat działania grupy liczonych od dnia jej uznania. Wysokość dofinansowania, jakie może otrzymać grupa, zależy od wartości rocznych przychodów netto uzyskanych ze sprzedaży produktów lub grupy produktów wytworzonych przez jej członków w poszczególnych latach i wynosi:

- w pierwszym roku – 10 proc. przychodów netto;
- w drugim roku – 9 proc.;
- w trzecim roku – 8 proc.;
- w czwartym roku – 7 proc.;
- w piątym roku – 6 proc.

Maksymalny limit pomocy to 100 tys. euro w każdym roku pięcioletniego okresu przyznawania wsparcia.

Wnioski przyjmują oddziały regionalne ARiMR.

300 TYS. ZŁ NA ODTWORZENIE POTENCJAŁU PRODUKCJI ROLNEJ

Do 31 sierpnia 2020 r. mają z kolei czas na złożenie wniosku ci rolnicy, którzy ponieśli w gospodarstwach straty spowodowane klęskami żywiołowymi bądź wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

O pomoc w ramach działania *Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej* mogą ubiegać się rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane przez co najmniej jedną z następujących klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna. Ponadto o wsparcie mogą wnioskować rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał, w drodze decyzji, zabicie świń lub zniszczenie zwłok świń w celu zwalczania ASF.

Dotacje są dostępne dla tych, którzy ponieśli straty w roku, w którym jest składany wniosek o przyznanie

pomocy lub w co najmniej jednym z dwóch lat poprzednich. Wysokość strat w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich czy rybach uprawiająca do starania się o pomoc musi wynieść co najmniej 30 proc. średniej rocznej produkcji rolnej oraz straty te muszą dotyczyć składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wysokość poniesionych strat, jakie powstały w gospodarstwie, określa komisja powołana przez wojewodę.

Do końca sierpnia br. mają czas na złożenie wniosku rolnicy, którzy ponieśli w gospodarstwach straty spowodowane klęskami żywiołowymi bądź wystąpieniem ASF

Natomiast w przypadku wstąpienia afrykańskiego pomoru świń o pomoc mogą ubiegać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał zabicie świń lub zniszczenie ich zwłok w celu zwalczania ASF, a w dniu wydania tej decyzji stanowiły one co najmniej 30 proc. świń będących w posiadaniu tego gospodarza.

Maksymalna kwota wsparcia, jaką można otrzymać, wynosi do 300 tys. zł, z tym że nie może przekroczyć ona poziomu 80 proc. kosztów kwalifikowanych.

W przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych dotacja może być przyznana na inwestycje odtwarzające zniszczone składniki gospodarstwa, np. na odtworzenie plantacji wieloletnich, sadów, odbudowę zniszczonych budynków czy zakup nowych maszyn lub urządzeń rolniczych. Z kolei rolnik, którego gospodarstwo zostało uszkodzone przez ASF, dotację może otrzymać na inwestycje, które nie są związane z produkcją świń.

Wnioski należy składać w oddziałach regionalnych ARiMR.

Biuro Prasowe ARiMR

☎ 22 318 40 90

Zdjęcia: fotolia, Phanterstock/Photogenica

Kolejna aplikacja ułatwi kontakt z ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaplanowała na lato na terenie trzech województw pilotażowy test aplikacji mobilnej na smartfony, będącej platformą do wzajemnych kontaktów ARiMR i rolników. Ta aplikacja to kolejne cyfrowe narzędzie stworzone przez Agencję, służące załatwianiu w niej spraw bez konieczności udawania się do urzędu. Co ważne, korzystanie z aplikacji będzie dobrowolne. Na terenie całego kraju wszystkie funkcjonalności będą dostępne we wrześniu.

Za pomocą nowej aplikacji rolnik będzie mógł przestać do ARiMR wymagane przez nią fotografie dokumentów lub zdjęcia swoich gruntów i upraw potrzebne np. do weryfikacji wniosku o dopłaty obszarowe. Zbędne staną się papierowe pisma, wezwania jak i odpowiedzi na nie lub osobiste stawianie się w urzędzie. Skróci się zatem czas obiegu korespondencji, ograniczone zostaną koszty papieru i przesyłek, zmniejszy się także liczba kontroli na miejscu przeprowadzanych w gospodarstwach rolników przez pracowników Agencji. W konsekwencji zyska rolnik – korzystanie z mobilnej aplikacji przyspieszy ocenę jego wniosku i wydanie decyzji, a tym samym wypłatę pieniędzy.

■ Jak aplikacja ma działać w praktyce?

Rolnik otrzyma na smartfona informację od ARiMR o potrzebie np. wykonania zdjęcia działki lub maszyny. Kolejnym krokiem jest zalogowanie się do aplikacji – docelowo odbywać się to będzie za pomocą danych z eWnioskuPlus. Następnie wchodzi w przesłane mu przez pracownika ARiMR zadanie, w ramach którego został poproszony o wykonanie zdjęcia. W zadaniu

znajdzie szczegółową instrukcję, co za pośrednictwem telefonu ma sfotografować, ile zdjęć zrobić, z jakiego miejsca na polu i w jakim kierunku ma wykonać fotografię,

Udostępnienie bezpłatnej aplikacji mobilnej na smartfony dla rolników, jest planowane na wrzesień tego roku

która będzie geotagowana, czyli będzie zawierać dane o współrzędnych geograficznych. Na koniec zrobione przez siebie zdjęcia rolnik przesyła za pośrednictwem aplikacji do Agencji, gdzie następuje ocena poprawności ich wykonania.

By móc korzystać z aplikacji mobilnej, potrzebny będzie smartfon działający w systemie Android i iOS.

Zanim aplikacja zostanie bezpłatnie udostępniona wszystkim rolnikom, co jest planowane na wrzesień tego roku, jej możliwości zostaną sprawdzone w pilotażowych testach na terenie trzech województw: wielkopolskiego, lubelskiego i podkarpackiego.

Aplikacja mobilna na smartfony dla rolników – obok m.in. aplikacji eWniosekPlus, portalu IRZplus, czy Modułu eLZP – to kolejny projekt, który jest efektem realizowanej przez ARiMR strategii cyfrowej Agencja 4.0. Jej efektem są wdro-

żenia nowych technologicznych rozwiązań, które usprawniają i przyspieszają pracę ARiMR, a rolnikom pozwalają oszczędzić czas na załatwianie spraw urzędowych.

Biuro Prasowe ARiMR

☎ 22 318 40 90

Zdjęcie: Andrej. Stock. adobe. com

Działania interwencyjne na rzecz równowagi rynkowej

W celu przeciwdziałania niestabilnej sytuacji na rynkach rolnych uruchamiane są w państwach członkowskich zakupy interwencyjne oraz dopłaty do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych. Mechanizmy te realizowane przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa stanowią wielką pomoc dla branży mlecznej i mięsnej.

Do działań interwencyjnych przewidzianych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 1308/2013, możliwych do realizacji w warunkach polskich i dostępnych stale w różnych okresach czasu (w zależności od produktu), należą:

- interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż (pszenicy zwyczajnej) – dostępny od 1 listopada do 31 maja;
- interwencyjny zakup i sprzedaż masła – dostępny od 1 marca do 30 września;
- interwencyjny zakup i sprzedaż OMP – dostępny od 1 marca do 30 września.

Zakup interwencyjny ww. produktów odbywa się po stałej cenie oraz w ramach ustalonych przez KE ograniczeń ilościowych, które wynoszą odpowiednio dla:

- zbóż (pszenica zwyczajna) – 101,31 euro za tonę (cena interwencyjna jest równa progowi referencyjnemu), ograniczenie ilościowe dla pszenicy zwyczajnej – 3 mln ton;
- masła – 221,75 euro/100 kg (cena interwencyjna jest równa 90% progowi referencyjnego – 246,39 euro/100 kg), ograniczenie ilościowe – 50 000 ton;

- OMP – 169,80 euro/100 kg (cena interwencyjna jest równa progowi referencyjnemu), ograniczenie ilościowe – 109 000 ton.

Komisja Europejska w zależności od sytuacji rynkowej ma możliwość, w drodze publikacji aktów wykonawczych, uruchomienia zakupów interwencyjnych dla: pszenicy durum, jęczmienia, kukurydzy, wołowiny i cielęciny. W przypadku wykorzystania ograniczeń ilościowych Komisja może podjąć decyzję o ich zwiększeniu bądź dodatkowym zakupie w drodze procedury przetargowej.

Jedną z największych interwencji na rynku produktów mlecznych miała miejsce w latach 2015-2017, kiedy (po likwidacji kwot mlecznych w 2015 r.) rynek mleka borykał się z dużą nadprodukcją. Komisja Europejska zastosowała wówczas odstąpienie od standardowego okresu interwencji, co w praktyce oznaczało, że była prowadzona od 1 marca 2015 r. do 30 września 2017 r. W trakcie tego prawie 3-letniego okresu KE zwiększyła także ilości dla masła – do 100 000 ton oraz dla OMP – do 350 000 ton, a w przypadku OMP – dodatkowo trzykrotnie uruchomiła zakupy w drodze procedury przetargowej.

Całkowita ilość zdjętego wówczas z rynku OMP wyniosła ponad 400 000 ton i dotyczyła 14 państw UE, w tym Polski, która z zakupioną w ramach interwencji ilością ponad 40 000 ton uplasowała się na 5. miejscu wśród krajów UE. Zdjęcie znacznych ilości OMP wpłynęło na ustabilizowanie się ceny tego produktu na rynku UE. Z koń-

cem 2017 r., po osiągnięciu pełnej stabilizacji na rynku produktów mlecznych, KE uruchomiła sprzedaż zapasów interwencyjnych OMP w drodze procedury przetargowej. Na przestrzeni lat 2018-2019 pozwoliło to na kontrolowane umieszczenie zgromadzonych w magazynach zapasów OMP na rynku, nie powodując przy tym jego zakłóceń.

Innym mechanizmem zapobiegania kryzysom są dopłaty do prywatnego przechowywania. Mechanizm ten polega na czasowym zdjęciu z rynku produktów poprzez udzielenie przedsiębiorcom dopłat za czas ich magazynowania przed ostatecznym wypuszczeniem na rynek. Uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania na poszczególnych rynkach każdorazowo wymaga wydania przez KE rozporządzeń wykonawczych, które określają także szczegółowe zasady realizacji mechanizmu, w tym: okres jego stosowania, stawki dopłat, maksymalny okres przechowywania produktów. W zależności od potrzeb mechanizm ten może być uruchomiony w zakresie przechowywania produktów takich jak: masło, OMP, sery, wołowina i cielęcina, wieprzowina, baranina i kozina oraz cukier biały.

W latach 2015-2017, w ramach przywracania stabilizacji rynku produktów mlecznych, KE uruchomiła mechanizm dopłat do prywatnego przechowywania masła i OMP, który – tak jak mechanizm interwencyjnego zakupu – pomógł przywrócić równowagę na tym rynku. W tym samym okresie KE, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom producentów

wieprzowiny, którzy borykali się wówczas z niskimi cenami skupu, uruchomiła dopłaty do prywatnego przechowywania tego produktu.

Na przełomie stycznia i lutego 2020 r. nic nie zapowiadało nadchodzącego kryzysu na rynku produktów mlecznych. W marcu, po wybuchu globalnej pandemii spowodowanej wirusem SARS-CoV-2 i wprowadzeniu restrykcji w poszczególnych państwach członkowskich, rynek tych produktów nagle się załamał, a ceny OMP na przestrzeni marca-kwietnia spadły

po raz pierwszy w okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Wnioski o dopłaty w przypadku produktów mlecznych można było składać do 30 czerwca 2020 r., natomiast w przypadku produktów mięsnych termin jest determinowany wykorzystaniem puli środków przeznaczonych na ten cel. Spośród produktów mlecznych największym zainteresowaniem w pierwszych 3 tygodniach składania wniosków cieszyły się dopłaty do przechowywania serów, masła i OMP. Przedsiębiorcy złożyli wnioski na ponad 34 tys. ton

ducenci masła i OMP do 30 września 2020 r. będą mieli jeszcze możliwość skorzystania z mechanizmu zakupów interwencyjnych.

Wieloletnie obserwacje pokazują, że pojawiające się kryzysy są zazwyczaj zjawiskiem nagłym i charakteryzującym się dużą gwałtownością, a mechanizmy interwencyjne, przy jednoczesnej złożoności samego procesu realizacji, należą do działań dynamicznych i masowych, a zatem wymagających zaangażowania znacznych zasobów ludzkich. Z racji takiej specyfiki bardzo ważne

W celu przeciwdziałania niestabilnej sytuacji na rynkach rolnych uruchamiane są w państwach UE zakupy interwencyjne oraz dopłaty do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych. Mechanizmy te realizowane przez KOWR stanowią wielką pomoc dla branży mlecznej i mięsnej

z poziomu 250 euro/100 kg do poziomu 190 euro/100 kg. Według analityków było to oznaką nadchodzącego kryzysu na tym rynku.

W tym samym czasie do KE napływały sygnały z poszczególnych państw członkowskich o zakłóceniach występujących jednocześnie na wielu rynkach produktów rolnych. Aby załagodzić pogłębianie się kryzysu, KE zdecydowała się na uruchomienie mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania: OMP, masła, serów, wołowiny, baraniny i koziny. Dopłaty do trzech ostatnich produktów zostały uruchomione

serów, co stanowi 34% ilości możliwej do objęcia dopłatą, oraz na ponad 24 tys. ton masła i ponad 3 tys. ton OMP (dane z 25.05.2020 r.). Wśród produktów mięsnych przedsiębiorcy byli zainteresowani dopłatami do prywatnego przechowania wołowiny, natomiast na rynku baraniny i koziny zainteresowanie jest znikome. W sytuacji wykorzystania środków finansowych przeznaczonych w budżecie UE na ten rodzaj wsparcia KE może podjąć decyzję o zamknięciu pomocy. W przypadku dalszego pogarszania się sytuacji na rynku produktów mlecznych pro-

dla poszczególnych państw członkowskich UE jest utrzymanie odpowiednich struktur interwencyjnych, które będą w ciągłej gotowości do podjęcia natychmiastowych działań. Ich sprawność jest nieodzowna, aby z tej formy wsparcia mogło skorzystać jak największe grono przedsiębiorców.

Departament Interwencji Rynkowych KOWR

☎ 22 376 73 23

Zdjęcia: fotolia, Phanterstock/Photogenica, Exclusive-design.Stock.

adobe.com, Prashant ZI.Stock.adobe.com,

Nata Bene.Stock.adobe.com

Wizja Zero

czyli bez wypadków i chorób zawodowych rolników

30 czerwca 2020 r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego konferencją prasową zainaugurowała tegoroczne działania w ramach realizacji Strategii „Wizja Zero” w sektorze rolniczym w Polsce.

W czasie konferencji oficjalnie ogłoszono rozpoczęcie II Ogólnopolskiego Konkursu KRUS dla Młodzieży „Moja Wizja Zero – bezpieczeństwo, zdrowie i dobrostan rolnika”. Premierę miał także spot promocyjny, popularyzujący Strategię „Wizja Zero”.

Jak powiedziała w swoim wystąpieniu prezes KRUS dr Aleksandra Hadzik: *sam tytuł naszej strategii prewencyjnej wskazuje, że naszym dążeniem jest całkowite wyeliminowanie wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie oraz budowanie świadomości wagi dobrostanu rolnika w pełnym jego wymiarze – fizycznym, psychicznym, jak również społecznym. Potwierdzają to wyniki badań, które dowodzą, że zmęcze-*

nie, stres, zdrowie psychiczne oraz organizacja pracy to ważne czynniki wpływające na bezpieczeństwo zachowań i działań w pracy. Jako przewodnicząca międzynarodowej Sekcji ISSA Prewencja w rolnictwie mam świadomość wagi realizacji Strategii i poszukiwania efektywnych form docierania z przesłaniem Wizji Zero. A nic we współczesnym świecie nie oddziałuje na nas tak mocno i tak bezpośrednio jak ciekawy, interesujący obraz.

W ubiegłym roku zachęciliśmy młodzież do promowania bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym z wykorzystaniem filmowego środka przekazu. Efekty przerosły nasze oczekiwania.

Nie mieliśmy więc żadnych wątpliwości, że ubiegłoroczną inicjaty-

wę będziemy kontynuować także w następnych latach. Mamy nadzieję, że mimo problemów, które stwarza nam w tym roku pandemia, zainteresowanie konkursem będzie jeszcze większe. Tegoroczna tematyka konkursu „Moja Wizja Zero” skupia się na trzech filarach Wizji Zero – tj. na „Bezpieczeństwie, Zdrowiu i Dobrostanie Rolnika”, ze szczególnym odwołaniem do dobrostanu rolnika.

Konkurs ma na celu promowanie wśród młodzieży, w szczególności uczniów szkół ponadpodstawowych oraz studentów uczelni wyższych o profilu rolniczym, bezpiecznych zachowań związanych z pracą na terenie gospodarstwa rolnego.

Kasa zachęca do śledzenia tego filmowego przedsięwzięcia i już teraz zaprasza na finał, który odbędzie się jesienią.

Biuro Komunikacji
i Współpracy Międzynarodowej KRUS
☎ 22 592 66 42

Biuletyn informacyjny nr 7-8/2020 (226). Wydawany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Redagowany pod kierunkiem Małgorzaty Książyk przy współpracy z kolegium redakcyjnym w składzie: Wojciech Adamczyk, Dorota Białczak, Joanna Czopla, Nina Dobrzyńska, Joanna Gierulska, Monika Grązka, Waldemar Guba, Robert Jakubik, Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz, Lidia Kostańska, Magdalena Maciejewska, Paweł Mucha, Michał Rzytki, Magdalena Zasepa.

Opracowywany przez zespół w składzie: Ewa Jaroszewicz, Mariola Marczak.

Współpraca: Alicja Daniluk-Jankowska. **Zdjęcia na I-IV str. okładki oraz str. 1-3:** archiwum MRiRW, Fotolia, ©Pantherstock / Photogenica, Anattaphon.Stock.adobe.com.

Redakcja: ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa; tel. (22) 623 11 75, (22) 623 20 68.

Łączność z czytelnikami: Biuro Prasowe MRiRW ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, e-mail: rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl.

Wersja internetowa: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/opracowania-i-publikacje>; <http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/biblioteka.html>;

ISSN 1233-9784. Podpisano do druku: 27 lipca 2020 r.

Nakład: 8000 egz. **Druk:** Zakłady Graficzne TAURUS Roszkowscy Sp. z o.o., Kazimierów, ul. Zastawie 12, 05-074 Halinów.

Redakcja wyraża zgodę na kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie w celach niekomercyjnych, w całości lub w części, materiałów tekstowych. Podmiot korzystający z materiałów tekstowych, opublikowanych na stronach czasopisma, zobowiązany jest do zamieszczenia informacji o ich pochodzeniu.

Zabronione jest kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie materiałów graficznych, tj. ilustracji, rycin, zdjęć, itp.

ZEROOO

Ogólnopolski Konkurs dla Młodzieży
Bezpieczeństwo, Zdrowie i Dobrostan Rolnika

2020

Twoja Wizja ZERO od bezpieczeństwa do dobrostanu

**Nakręć film i wyślij zgłoszenie na adres:
wizazero@krus.gov.pl**

Termin przesyłania prac konkursowych: od 30 czerwca do 30 września 2020 r.
Szczegóły na: www.krus.gov.pl

Honorowy patronat
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jana Krzysztofa Ardanowskiego

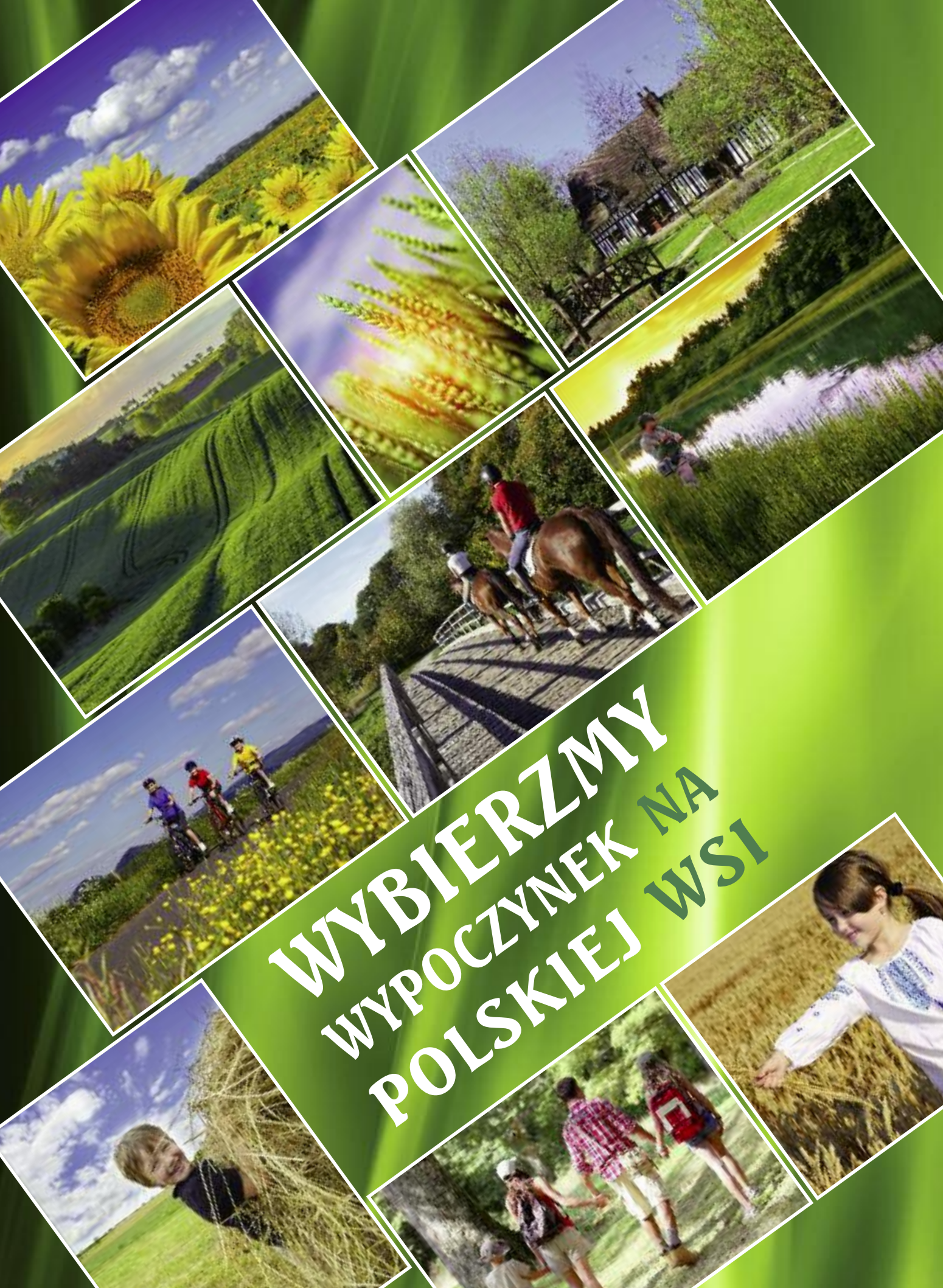
A Partner of
VISION ZEROOO
Safety. Health. Wellbeing.

Organizatorzy:

Patronat medialny:

TVP INFO

**WYBIERZMY
WYPOCZYNEK NA
POLSKIEJ WSI**